

In-between: Flows and events / Στο μεσοδιάστημα: Ροές και συμβάντα
Τοπικές παρεμβάσεις στην δυτική ακτή του Δήμου Βόλου

Ιούλιος 2009 / Διπλωματική εργασία

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΛΙΑΝΟΥ
ΕΡΜΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΑΛΒΑΤΖΗΣ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: **ΖΗΣΗΣ ΚΟΤΙΩΝΗΣ**

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Τίποτα δεν συμβαίνει στην φύση, το οποίο να μην εμφανίζει κάποια σχέση με το όλον

Johann Wolfgang von Goethe, 1792

Το project “In between: Flows and events / Στο μεσοδιάστημα: Ροές και συμβάντα” θέτει το πρόβλημα της συνέχειας στο παραλιακό μέτωπο του Δήμου Βόλου. Κινούμενοι με βάση μία «συλλογική νοημοσύνη»¹ και την καθοριστική φράση του Goethe, η συνθετική διαδικασία εμπλουτίζεται συνεχώς από την ερευνητική πορεία, η οποία συλλέγει και συνδυάζει δεδομένα από πολλαπλά διαφορετικά πεδία, όπως είναι η βιολογία, η ανατομία, τα μαθηματικά, η γεωπονία, αλλά και η τοπική παράδοση της περιοχής. Έτσι η παρέμβασή μας διαμορφώνεται, βασισμένη σε δεσμούς μεταξύ ασύνδετων φαινομενικά πραγμάτων. Η ιδέα συνεχώς εμπλουτίζεται ξεκινώντας απλά, από την παρατήρηση του χάρτη, όπου διαφαίνεται η έντονη συμπύκνωση του αστικού ιστού γύρω από ένα τοπικό κέντρο, με χαλαρές συνδέσεις με τις γειτονικές περιοχές, μέσω του παραλιακού τους μετώπου. Παράλληλα επικεντρώνοντας τοπικά, ανάμεσα στον εμπορικό λιμένα και τον βιότοπο, δηλαδή στην Δυτική ακτή του Δήμου Βόλου, προβάλλεται έντονα πλέον η χασματική και ελλιπή σύνδεση με τον κύριο αστικό ιστό από την μία και με την περιοχή των Πευκακίων και των αρχαίων ευρημάτων από την άλλη. Έτσι μεταβαίνοντας στο τελειότερο ρυθμιστικό κέντρο του πιο πολύπλοκου δικτύου επικοινωνίας του κόσμου, τον εγκέφαλο και επικεντρώνοντας στο τμήμα αυτού, που συντονίζει το ανθρώπινο σώμα, λαμβάνονται καθοριστικά δεδομένα για την συνέχεια του project. Έπειτα, η ύπαρξη του βιοτόπου στην περιοχή αλλά και η διαφορετική ανάγνωση της πόλης, καθώς και η αντιμετώπιση του site ως μία τρύπα στην αστική ύφανση που θέλουμε να ξανα-υφάνουμε, αποτελούν κομβικούς παράγοντες για την τελική πρόταση. Εν συνεχεία η τοπική παραδοσιακή τέχνη της ύφανσης, η παρελθοντική χρήση του χώρου, αλλά και η τοπική φύση, προβάλλουν στοιχεία και δίνουν διαγραμματικές αναπαραστάσεις, οι οποίες μεταβάλλουν και μορφοποιούν το αποτέλεσμα. Έτσι, μιλάμε, για μία τοπιακή παρέμβαση στον χώρο, η οποία αποτελεί έναν κήπο, στον οποίο εκτονώνονται και γειτνιάζουν οι γειτονικές περιοχές, ικανοποιώντας τόσο το Πανεπιστήμιο από την μία πλευρά, όσο και την περιοχή της Νεάπολης αλλά και τον τουριστικό πληθυσμό που καταφθάνει στον κοντινό προβλήτα. Τέλος, η πρόταση υιοθετεί έναν έντονα τοπιακό χαρακτήρα, συμβάλλοντας στην ιδέα της επέκτασης του βιοτόπου σαν μία επίθεση του τοπίου στο κτιστό περιβάλλον.

¹ Παραπέμπουμε στο ερευνητικό μας θέμα, «Συλλογική νοημοσύνη», Φεβρουάριος 2009

Nothing happens in living Nature that does not bear some relation to the whole.

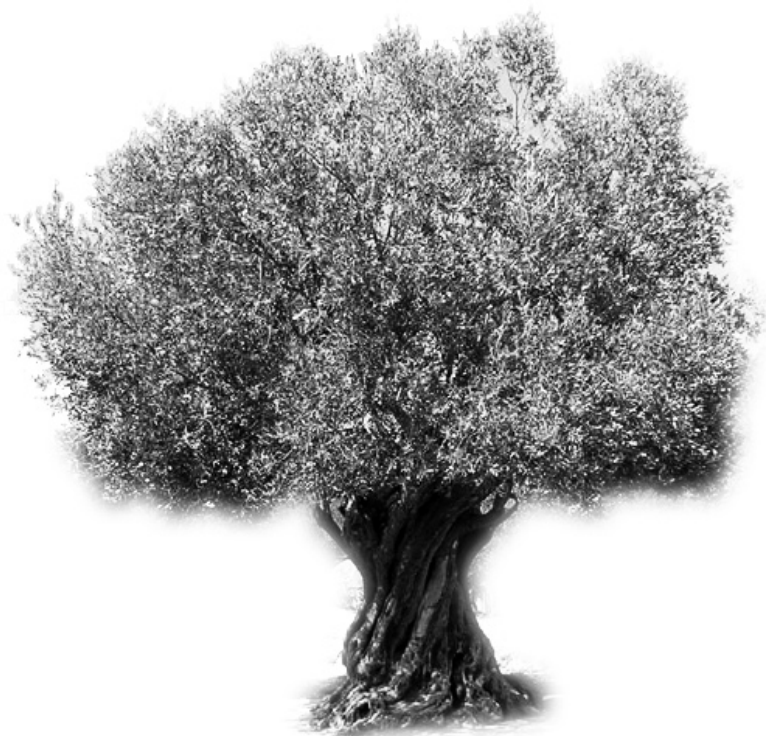
Johann Wolfgang von Goethe, 1792

The project "In between: Flows and events" apposes the issue of cost line's continuity into the city of Volos. Based on a "swarm intelligence"¹ and the reknown Goethe's quote, the research process enriches the synthetic process, by collecting and combining data from a multidisciplinary environment, such as biology, anatomy, maths, agronomics and also by getting information from the local tradition and culture of Thessalia. In that context, our proposal evolves, based on the combination and by creating bonds between ostensibly incohesive things. The concept is blooming continuously, starting from a simple observation of the map of Volos city. The map, projects the intense condensation of the urban complex near the city centre, versus the lack of connection with the adjacent coastal areas. Moreover, when we focus into the area between the commercial port and the nature reserve area-biotope, in the West side of the coastal line, it can be observed the sparse connection with the main urban mesh on the north side and with the Peukakia area and the ancient ruins on the other one. Therefore, we get beneficial data from the perfect regulating centre of the most complicated network of communication of the whole world, the brain, in order to begin our proposal. Simultaneously, the existence of a nature reserve area-biotope into the site and the different representations of the city, as well as the concept of thinking the site as a hole into the urban texture, are valuable factors and events for the final proposal. In addition, the local culture and tradition, the old use of the area and the local nature, are factors, which enrich and modify the result. In that context the project deals with the creation of a landscape proposal, like a garden in which the neighbouring areas, such as the University from north, the area of Neapoli from the west side as well as the tourists (who arrive near the commercial port), can relax and take advantage of this site. Finally, the project, holds a landscape side, in order to strengthen the main concept which deals with the expansion of the nature reserve area-biotope like a landscape attack onto the built environment.

¹

Reference in our research topic "Swarm Intelligence", February 2009

Εισαγωγή

Τίποτα δεν συμβαίνει στην φύση, το οποίο να μην εμφανίζει κάποια σχέση με το όλον

Johann Wolfgang von Goethe, 1792

Το project “In between: Flows and events / Στο μεσοδιάστημα: Ροές και συμβάντα” θέτει το πρόβλημα της συνέχειας στο παραλιακό μέτωπο του Δήμου Βόλου. Κινούμενοι με βάση μία «συλλογική νοημοσύνη»¹ και την καθοριστική φράση του Goethe, η συνθετική διαδικασία εμπλουτίζεται συνεχώς από την ερευνητική πορεία, η οποία συλλέγει και συνδυάζει δεδομένα από πολλαπλά διαφορετικά πεδία, όπως είναι η βιολογία, η ανατομία, τα μαθηματικά, η γεωπονία, αλλά και η τοπική παράδοση της περιοχής. Έτσι η παρέμβασή μας διαμορφώνεται, βασισμένη σε δεσμούς μεταξύ ασύνδετων φαινομενικά πραγμάτων. Η ιδέα συνεχώς εμπλουτίζεται ξεκινώντας απλά, από την παρατήρηση του χάρτη, όπου διαφαίνεται η έντονη συμπίκνωση του αστικού ιστού γύρω από ένα τοπικό κέντρο, με χαλαρές συνδέσεις με τις γειτονικές περιοχές, μέσω του παραλιακού τους μετώπου. Παράλληλα επικεντρώνοντας τοπικά, ανάμεσα στον εμπορικό λιμένα και τον βιότοπο, δηλαδή στην Δυτική ακτή του Δήμου Βόλου, προβάλλεται έντονα πλέον η χασματική και ελλιπή σύνδεση με τον κύριο αστικό ιστό από την μία και με την περιοχή των Πευκακίων και των αρχαίων ευρημάτων από την άλλη. Έτσι μεταβαίνοντας στο τελειότερο ρυθμιστικό κέντρο του πιο πολύπλοκου δικτύου επικοινωνίας του κόσμου, τον εγκέφαλο και επικεντρώνοντας στο τμήμα αυτού, που συντονίζει το ανθρώπινο σώμα, λαμβάνονται καθοριστικά δεδομένα για την συνέχεια του project. Έπειτα, η ύπαρξη του βιοτόπου στην περιοχή αλλά και η διαφορετική ανάγνωση της πόλης, καθώς και η αντιμετώπιση του site ως μία τρύπα στην αστική ύφανση που θέλουμε να ξανα-υφάνουμε, αποτελούν κομβικούς παράγοντες για την τελική πρόταση. Εν συνεχεία η τοπική παραδοσιακή τέχνη της ύφανσης, η παρελθοντική χρήση του χώρου, αλλά και η τοπική φύση, προβάλλουν στοιχεία και δίνουν διαγραμματικές αναπαραστάσεις, οι οποίες μεταβάλλουν και μορφοποιούν το αποτέλεσμα. Έτσι, μιλάμε, για μία τοπική παρέμβαση στον χώρο, η οποία αποτελεί έναν κήπο, στον οποίο εκτονώνονται και γειτνιάζουν οι γειτονικές περιοχές, ικανοποιώντας τόσο το Πανεπιστήμιο από την μία πλευρά, όσο και την περιοχή της Νεάπολης αλλά και τον τουριστικό πληθυσμό που καταφθάνει στον κοντινό προβλήτα. Τέλος, η πρόταση υιοθετεί έναν έντονα τοπιακό χαρακτήρα, συμβάλλοντας στην ιδέα της επέκτασης του βιοτόπου σαν μία επίθεση του τοπίου στο κτιστό περιβάλλον.

¹

Παραπέμπουμε στο ερευνητικό μας θέμα, «Συλλογική νοημοσύνη», Φεβρουάριος 2009

Επικεντρώνοντας στο site

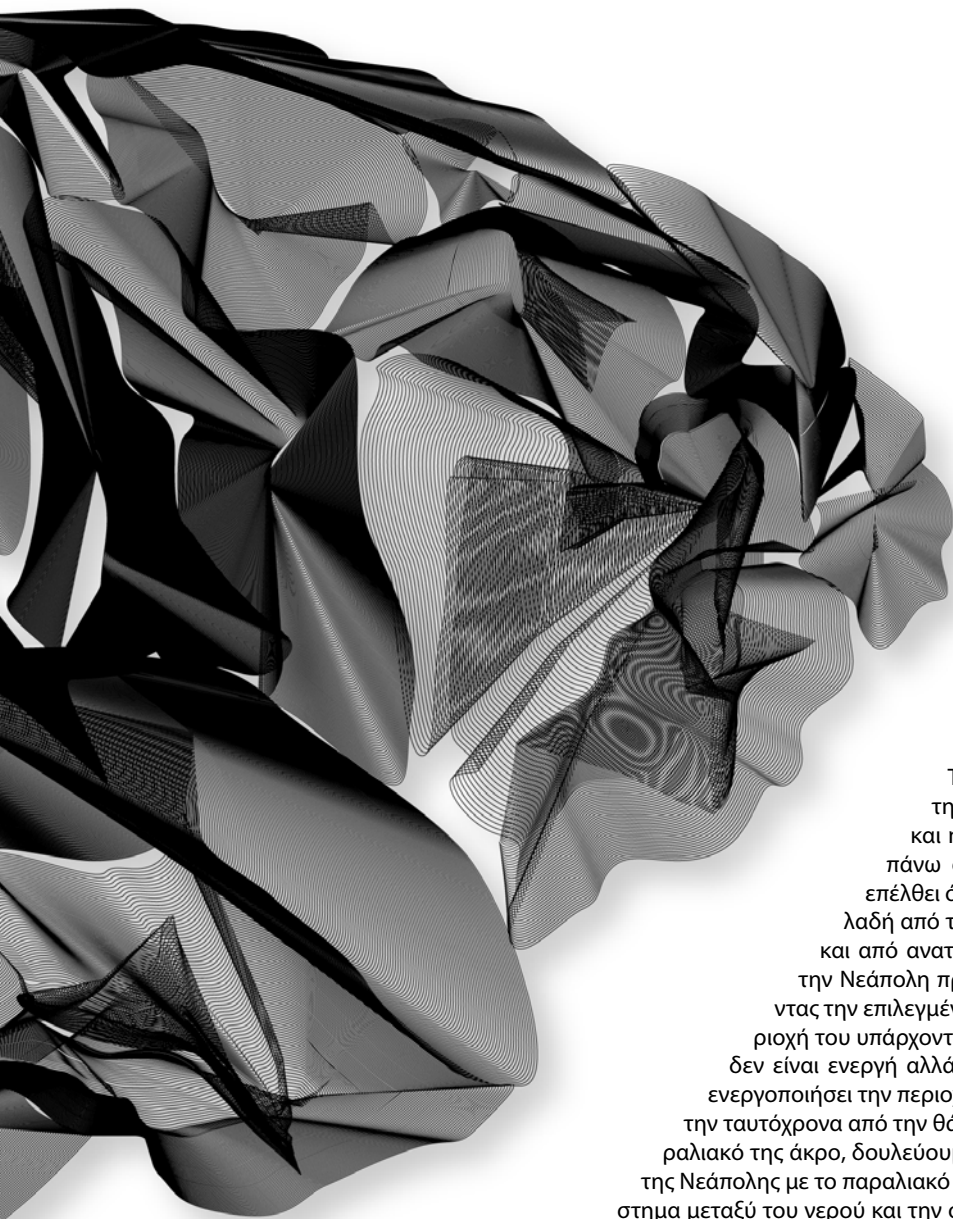
Στον χάρτη προβάλλεται η περιοχή μελέτης σε σχέση με τον συνολικό χώρο του Δήμου Βόλου. Βόρεια και ανατολικά της περιοχής φαίνεται η συμπυκνωμένη αστική οντότητα του κέντρου, ενώ νότια προβάλλεται η περιοχή των Πευκακίων και των αρχαίων ευρημάτων. Δυτικά από την περιοχή μελέτης, διαφαίνεται ο αμήχανος και χαλαρός αστικός ιστός της περιοχής της Νεάπολης, ενώ στα περιμετρικά όρια του site, φαίνονται οι προβλήτες του εμπορικού λιμένα, οι Πολυτεχνικές σχολές και ο βιότοπος. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι η επιλεγμένη περιοχή αποτελεί ένα μεσοδιάστημα, ένα ενδιάμεσο, το οποίο αποκόπτει γεγονότα στην υπάρχουσα κατάσταση. Αποτελεί το αυστηρό όριο μεταξύ της περιοχής της Νεάπολης και της θάλασσας, αλλά και ένα εμπόδιο για την επέκταση ή την εκτόνωση του Πανεπιστημίου προς την νότια πλευρά.

Με κύριο σκοπό την ενοποίηση του κέντρου της πόλης με την ευρύτερη περιοχή των Πευκακίων, αλλά και την ενεργοποίηση και αφύπνιση της ουδέτερης ζώνης της Νεάπολης, γίνεται η μετάβαση από τα τοπικά δίκτυα-οδοί, στο τελειότερο οργανικό δίκτυο του ανθρωπίνου σώματος, τον εγκέφαλο. Ο εγκέφαλος είναι το ρυθμιστικό κέντρο του πιο πολύπλοκου δικτύου επικοινωνίας του κόσμου και δέχεται συνεχώς ένα κύμα από ειδήσεις. Παρομοιάζοντας λοιπόν, τον αστικό ιστό ως ένα σώμα και το παραλιακό μέτωπο ως τον εγκέφαλο αυτού, ξεκινά η ερευνητική και συνθετική διαδικασία. Έτσι, όμοια με έναν εγκέφαλο, η πόλη λαμβάνει στοιχεία, μέσω των «νευρώνων» της, τα στέλνει στα τοπικά «κέντρα» και έπειτα γίνεται η επεξεργασία σε αυτά. Τέλος, το αποτέλεσμα-εντολή, ακολουθεί ένα νέο μονοπάτι για να φθάσει τελικά στον αντίστοιχο παραλήπτη της πληροφορίας και να πραγματοποιήσει την εκάστοτε «κίνηση». Έτσι, έχοντας ως οδηγό την λειτουργία του ανθρώπινου εγκεφάλου και με απώτερο σκοπό, την ανθρώπινη συγκέντρωση στην επιλεγμένη περιοχή, επιλέγεται να πραγματοποιηθούν παρεμβάσεις με βάση τοπικά κέντρα και συνδέσεις αυτών, ώστε να επέλθει η ροή και η κίνηση μέσα στον χώρο.

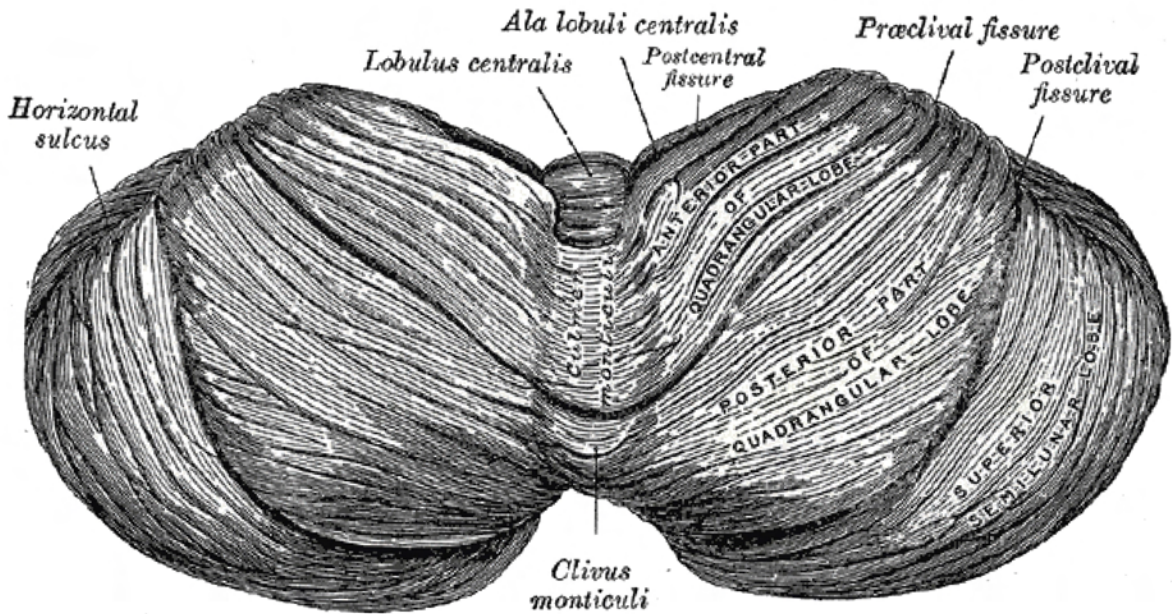
Ταυτόχρονα, σημαντικό στοιχείο της συνέχειας αποτελεί το δίκτυο και η ροή του ανθρώπινου σώματος πάνω σε αυτό. Η σύνδεση πρέπει να επέλθει όχι μόνο από βορά προς νότο δηλαδή από τον Βόλο προς τα Πευκάκια αλλά και από ανατολικά προς δυτικά, δηλαδή από την Νεάπολη προς την θάλασσα. Αντιμετωπίζοντας την επιλεγμένη περιοχή ως υπολειμματική περιοχή του υπάρχοντος αστικού ιστού, αφού όχι μόνο δεν είναι ενεργή αλλά ταυτόχρονα δεν είναι ικανή να ενεργοποιήσει την περιοχή της Νεάπολης, αποκόπτοντας την ταυτόχρονα από την θάλασσα και επομένως από το παραλιακό της άκρο, δουλεύουμε κυρίως στον άξονα σύνδεσης της Νεάπολης με το παραλιακό της μέτωπο. Επίσης, το μεσοδιάστημα μεταξύ του νερού και την ουδέτερης αυτής αστικής ζώνης, αποτελεί και την περιοχή ανάμεσα από το Πολυτεχνείου του Βόλου και τον βιότοπο.

Έχοντας ως βασικό άξονα την ενεργοποίηση της περιοχής μέσω της ανθρώπινης κίνησης και συγκέντρωσης, επικεντρώνουμε στο τμήμα του εγκεφάλου που ευθύνεται για τον έλεγχο της κίνησης του σώματος. Το τμήμα αυτό είναι το cerebellum, το οποίο, ενεργοποιεί την κίνηση των τμημάτων του σώματος αλλά ελέγχει και την ισορροπία και ακρίβεια των κινήσεων συνολικά. Έτσι, το cerebellum ή παρεγκεφαλίδα, δέχεται πληροφορία από τα τοπικά κέντρα του εγκεφάλου και στην συνέχεια στέλνει τα σήματα αυτά, μέσω των νευρώνων (αισθητηριακοί και κινητικοί), στους μυς, όπου είναι και το τελικό μονοπάτι για να κινηθούν τα οστά. Οι ολοκληρωμένες συμπεριφορές-κινήσεις προκύπτουν από τον συγχρονισμό όλων των σημάτων από το cerebellum ρυθμίζοντας έτσι την τελική κίνηση του ανθρώπινου σώματος. Αν ο εγκέφαλος αποτελούσε την ορχήστρα, το cerebellum θα ήταν ο μάεστρος του σώματος

Παρατηρώντας την λειτουργία του cerebellum (παρεγκεφαλίδα), η οποία συντονίζει τις κινήσεις του ανθρώπινου σώματος, προκύπτει μία αλγοριθμική σειρά γεγονότων που παίρνουν μέρος στην διαδικασία αυτή. Το cerebellum στέλνει τα σήματα που λαμβάνει, σε 48 διαφορετικούς νευρώνες καθένας εκ των οποίων, συνδέεται με τον αντίστοιχο μυ. Ο νευρώνας μεταφέρει το μήνυμα στον μυ, μέσω ενός ηλεκτρικού σήματος που δημιουργεί και έπειτα ο μυ ενεργοποιείται και πραγματοποιεί την κίνηση.

Άρα ο αλγόριθμος είναι: cerebellum - νευρώνας - ηλεκτρικό σήμα - μυς - κίνηση

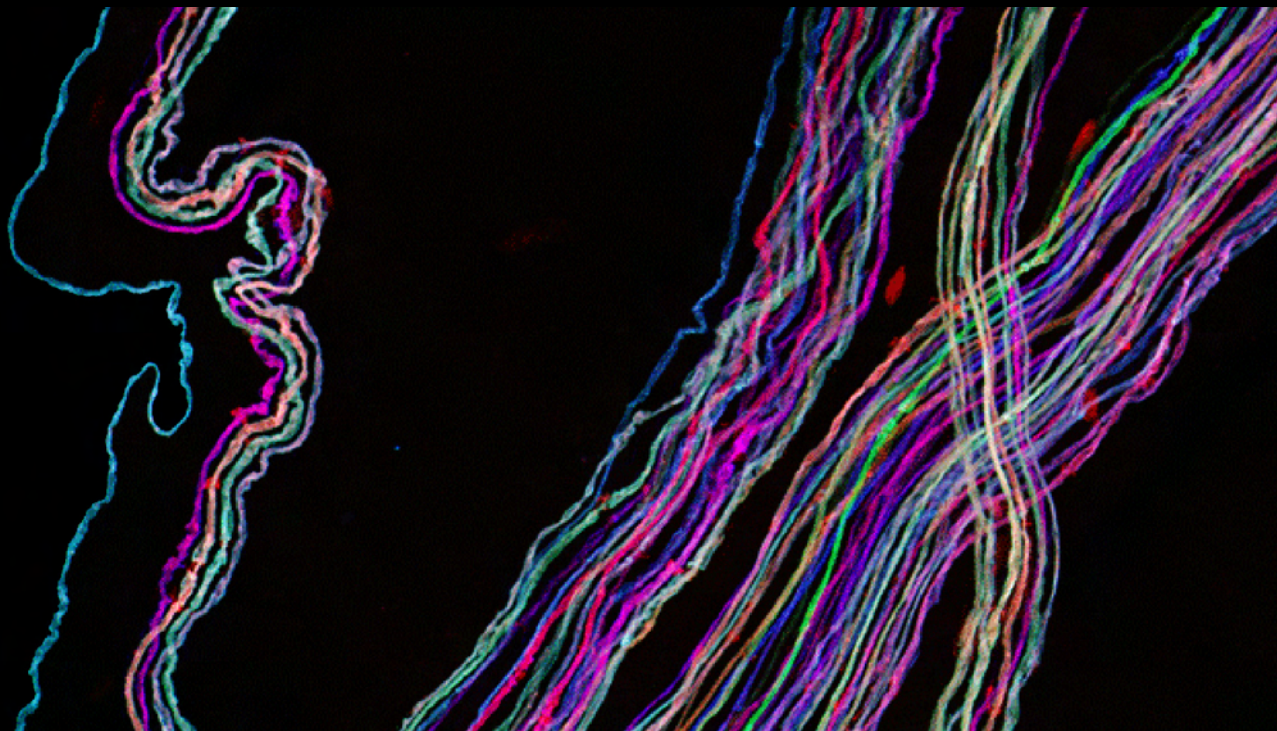
Έτσι, η αλγοριθμική αυτή διαδικασία, μας παραπέμπει στην δημιουργία μίας συλλογικής νοημοσύνης της περιοχής, με κύριο συστατικό, την μίξη των χρήσεων μέσω πολλαπλών κόμβων-κέντρων, τα οποία θα δημιουργούν αυτό το ηλεκτρικό σήμα το οποίο απαιτείται για να επέλθει η κίνηση μέσα στον υπολειμματικό αυτό χώρο. Κάθε νέος κόμβος που θα δημιουργείται θα συνδέεται στο δίκτυο εκτελώντας βασικές εντολές για την συνοχή του «σμήνους».

ΗΜΓ σήμα

100 ms

Η μεταβλητικότητα είναι στο κομμάτι και στην περιοχή που μελετάται, επικεντρώνουμε το ενδιαφέρον μας στον βιότοπο, στην ντοπα πλεύρα του site. Όπως προβλέπεται από τον οργανισμό λιμένας Βόλου η δυτική ακτή, δηλαδή η περιοχή μελέτης μας συνολικά, αποτελεί τμήμα της επέκτασης του εμπορικού λιμένα, με τελικό σκόπο την κατασκευή του βιοτόπου και την δημιουργία μόνιμων προβλητών για εμπορευματικούς σκοπούς. Με βάση την προβλεπόμενη μελέτη, η περιοχή γύρω από αυτή την παραβάλασσα εμπορική ζώνη απομονώνονται και αποσυνδέονται πλήρως από τις γειτονικές περιοχές, μέσω του μετώπου της. Αυτό το σχέδιο, επιφέρει την ανάγκη για ενοποίηση του ιστού μέσω της μετατροπής αυτής της πρόκλησης σε παρεμβάσεις που σκοπό έχουν την συνέχεια του αστικού ιστού και την σύνδεση με το νερό. Έτσι η παρέμβασή μας εμπλουτίζεται και παίρνει έναν τοπικό χαρακτήρα, μεταγράφοντας έτσι την τοπική «γλώσσα» του βιοτόπου ως χωρικό μοντέλο, και όχι την συμπαντική εμπορική επέκταση πάνω στο τοπίο. Παράλληλα, οι υπάρχουσες φυτεύσεις του βιοτόπου και η αντανάκλαση - παραμόρφωση αυτών πάνω στο νερό, αποτελούν σημαντικό διαγραμματικό παράγοντα για την ερευνητική και συνθετική διαδικασία.

Έτσι, συνδυάζοντας το διάγραμμα του ηλεκτρικού σήματος του εγκεφάλου και του τοπιακού διαγράμματος που δημιουργούν τα φυτά του βιοτόπου πάνω στην επιφάνεια του νερού, μεταφερόμαστε στον συμπαγή αστικό ιστό του Βόλου, ο οποίος θα τροφοδοτήσει τόσο με χρήσεις όσο και με ανθρώπινη ύπαρξη την περιοχή μας. Έτσι με βάση τον χάρτη και τα προβαλλόμενα χρώματα προκύπτει ένα τρισδιάστατο διάγραμμα χρήσεων της πόλης. Έτσι όπου, η δραστηριότητα και επομένως η πυκνότητα του δομημένου χώρου είναι έντονη, δημιουργείται μία έντονη προεξοχή ενώ όπου δεν υπάρχει κτιστό προκύπτει ως ένα κενό. Παρατηρώντας την περιοχή μελέτης μας, διαφαίνεται έντονα ο υπολειμματικός της χαρακτήρας αφού, προβάλλεται ως μία τοπιακή «τρύπα» στον αστικό ιστό.

-between flows and events

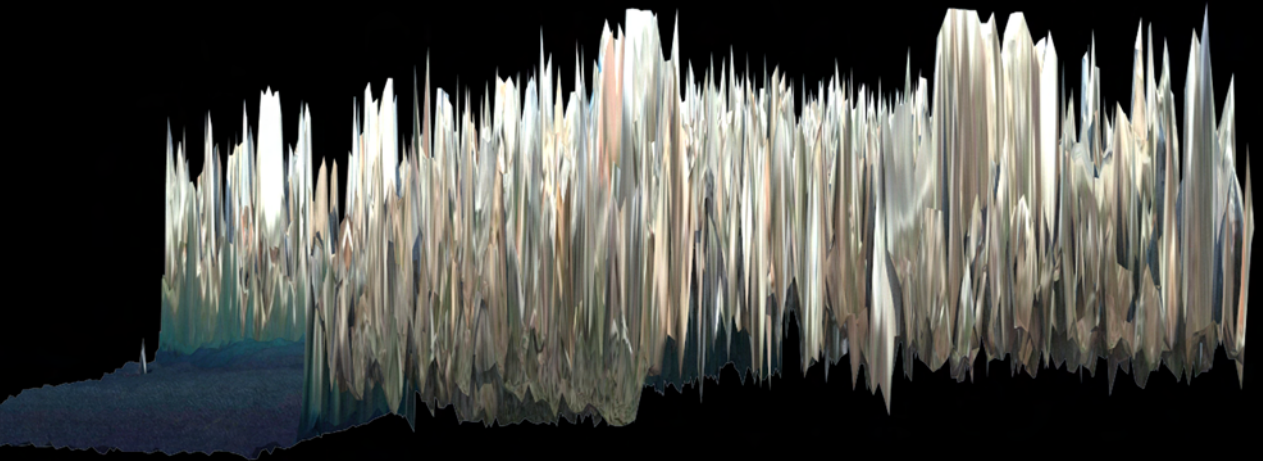

Στο μεσοδιάστημα Ροές και Στάσιμα

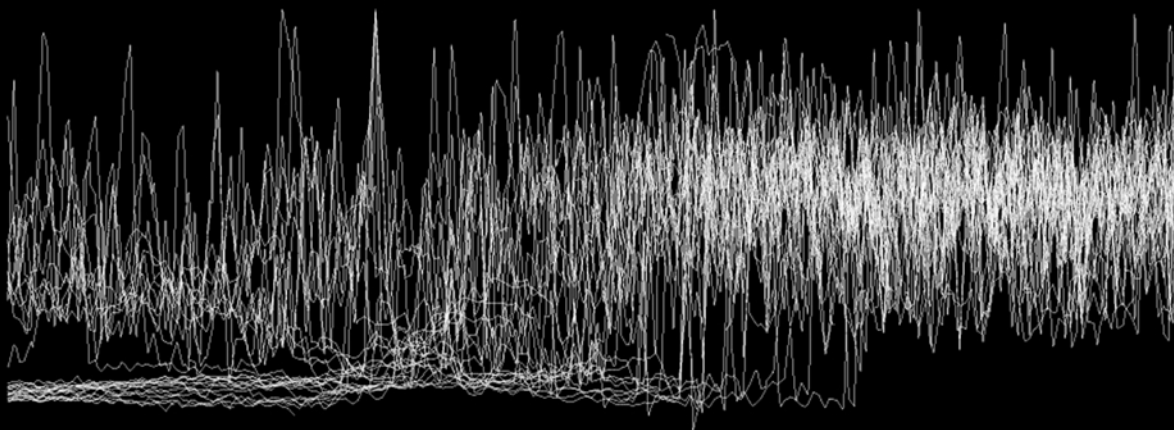

Η αντανάκλαση των κατακόρυφων αξόνων (Βούρλα), δημιουργεί την παραμόρφωση του κατακόρυφου άξονα, σαν προβολή, στον οριζόντιο άξονα. Όμοια γίνεται αντιστοιχία με την γραφική αναπαράσταση του H/M σήματος που στέλνει ο εγκέφαλος στους μύες, προκειμένου να επέλθει η κίνηση και τελικά να επέλθει η συνέχεια. Ενώ τελικά όλα αυτά τα παραπάνω μας ωθούν στην δημιουργία του τρισδιάστατου διαγράμματος πυκνότητας του αστικού ιστού.

Έτσι το διάγραμμα του κτιστού και του άκτιστου στον πυρήνα της πόλης, προβάλλει την συνεχή εναλλαγή των χρήσεων και την έντονη πολυπλοκότητα του ιστού. Η προβολή αυτού λοιπόν του διαγράμματος ίσως να αποτελεί και την αναπαράσταση των «ηλεκτρικών σημάτων» (παραπέμποντας στην αλγοριθμική διαδικασία του cerebellum), που εκπέμπει η πόλη, ώστε να επέλθει η αέναη και συνεχής κίνηση στο εσωτερικό της.

Εφόσον γίνεται μία πολυεπίπεδη ανάγνωση της περιοχής, με αναφορές από πολλαπλά διαφορετικά επιστημονικά πεδία, η περιοχή μπορεί να προσδιοριστεί και ως μία «τρύπα στο συνεχές αστικό ύφασμα». Έτσι, γίνεται παραπομπή στην παραδοσιακή θεσσαλική τέχνη της ύφανσης, εμπλουτίζοντας το διαγραμματικό ερευνητικό και συνθετικό τμήμα αλλά πάντα υπακούοντας και επεκτείνοντας τις βασικές αρχές του κανόνα.

Διαδικασία από το φτιάξιμο της κλωστής μέχρι την ύφανση

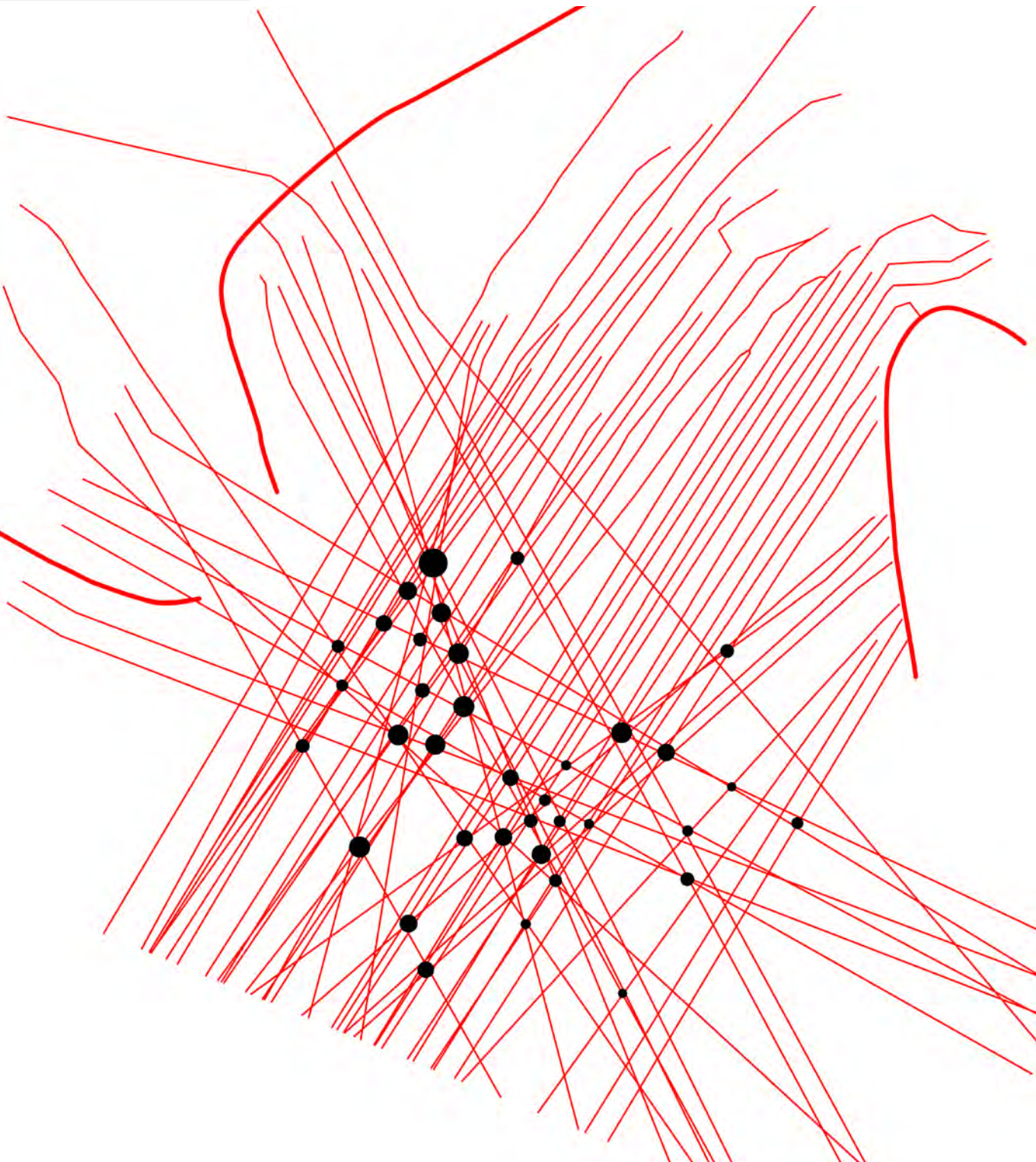
Η λαϊκή υφαντική είναι πανάρχαια τέχνη δύσκολη και χρονοβόρα. Η κατεργασία της πρώτης ύλης και η προετοιμασία ήταν δουλειά κουραστική, που αποτελούνταν από μία σειρά διαδοχικές διαφορετικές εργασίες. Αρχίζει με το κούρεμα των γιδοπροβάτων, το πλύσιμο και ζεμάτισμα του μαλλιού στους λάκκους ή τα καζάνια αργότερα. Συνέχιζε με το γράνσιμο-ξάσιμο του μαλλιού στο χέρι και έπειτα ακολουθούσε το **λανάρισμα** με συρμάτινο λανάρι (συρματοβουρτσα). Μετά ακολουθούσε το γνέσιμο με τη ρόκα, το μάζεμα σε μασούρια και μετά σε τυλιγάδια με την ανέμη και τηντσιγκρίκα. Η ρόκα ήταν μια διχαλωτή βέργα όπου έβαζαν τις τούφες από το μαλλί, από όπου τραβούσαν σιγά-σιγά για να γνέσουν την κλωστή που τυλιγόταν στο αδράχτι. Έβαζαν μια κλωστή και στην άκρη της τυλιγαν λίγο μαλλί. Στη συνέχεια, γύριζαν δυνατά το αδράχτι, όπως γυρίζουμε τη σβούρα και έτσι λίγο-λίγο το μαλλί περιστρέφονταν και γίνονταν κλωστή. Όταν γέμιζε το αδράχτι έπρεπε να βγάλουν την κλωστή για να μπορέσουν να γνέσουν κι άλλο. Γι' αυτό είχαν το τυλιγάδι για να τυλιγουν την κλωστή κουλούρα. Ακολουθούσε η βαφή με φυτικές κυρίως βαφές, με πατροπαράδοτες συνταγές από τα φύλλα, τη ρίζα, τον καρπό ή τη φλούδα δένδρων και φυτών. Μετά το βάψιμο έπαιρναν έβαζαν το τυλιγάδι στην ανέμη και με τη τζιγκρίκα τυλιγαν την κλωστή στα μασούρια για να την υφάνουν στον αργαλειό. Ακολουθούσε το καλάμισμα, το διάσιμο και το παραμάτημα. Η ύφανση ήταν το τελευταίο και το πιο δύσκολο μέρος αυτής της μακράς διαδικασίας. http://paleohori-halkidiki.blogspot.com/2008/05/blog-post_7945.html

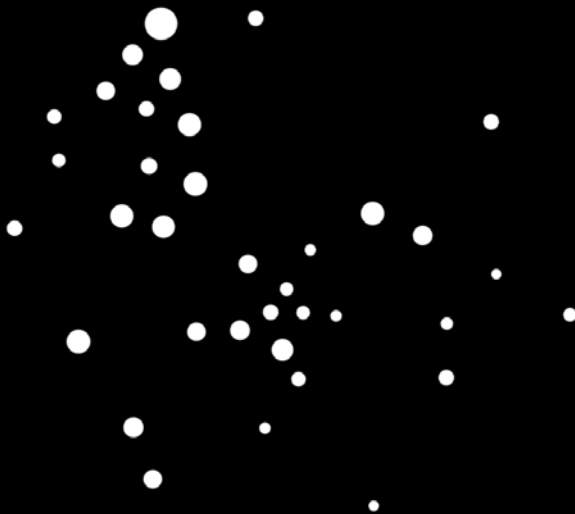

Με την διαδικασία του λαναρίσματος, ξεμπλέκονται οι ίνες και τακτοποιούνται παράλληλα για να διευκολυνθεί το γνέσιμο. Τα λανάρια είναι κατά κανόνα δύο ειδών: τα χοντρά και τα ψιλά. Πρόκειται για ξύλινες βάσεις με μεταλλικά κτένια (δόντια) επάνω. Το λανάρισμα γίνεται με τον εξής τρόπο: το λανάρι τοποθετείται στα γόνατα της γυναίκας με τα δόντια προς τα πάνω και την λαβή στο πλάι. Μικρή ποσότητα μαλλιού τοποθετείται στα δόντια και με τα δάχτυλά μας, τραβάμε το μαλλί, στην ουσία το χτενίζουμε, ώστε οι ίνες να γίνουν παράλληλες. Το ξασμένο μαλλί μαζεύεται σε κυλινδρικό τόπι, την τουλούπα, και από κει είναι έτοιμο να γνεστεί.

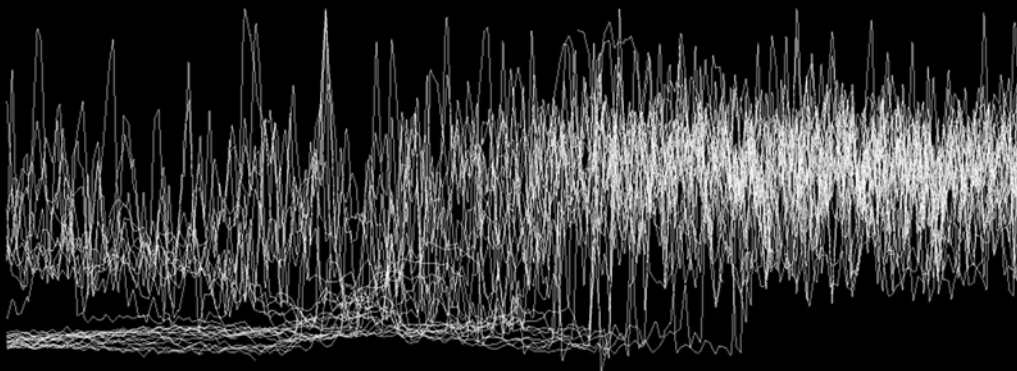
Μεταφέροντας την διαδικασία του λαναρίσματος, στον αστικό ιστό του Βόλου και με ζητούμενο την σύνδεση της περιοχής μας με το κέντρο της πόλης, προεκτείνουμε τους άξονες που εκτονώνονται στο παραλιακό μέτωπο της πόλης, και έτσι δημιουργείται μια πλέξη από αστικές αρτηρίες, οι οποίες μεταφέρουν ταυτόχρονα και την αστική τους πολυπλοκότητα.

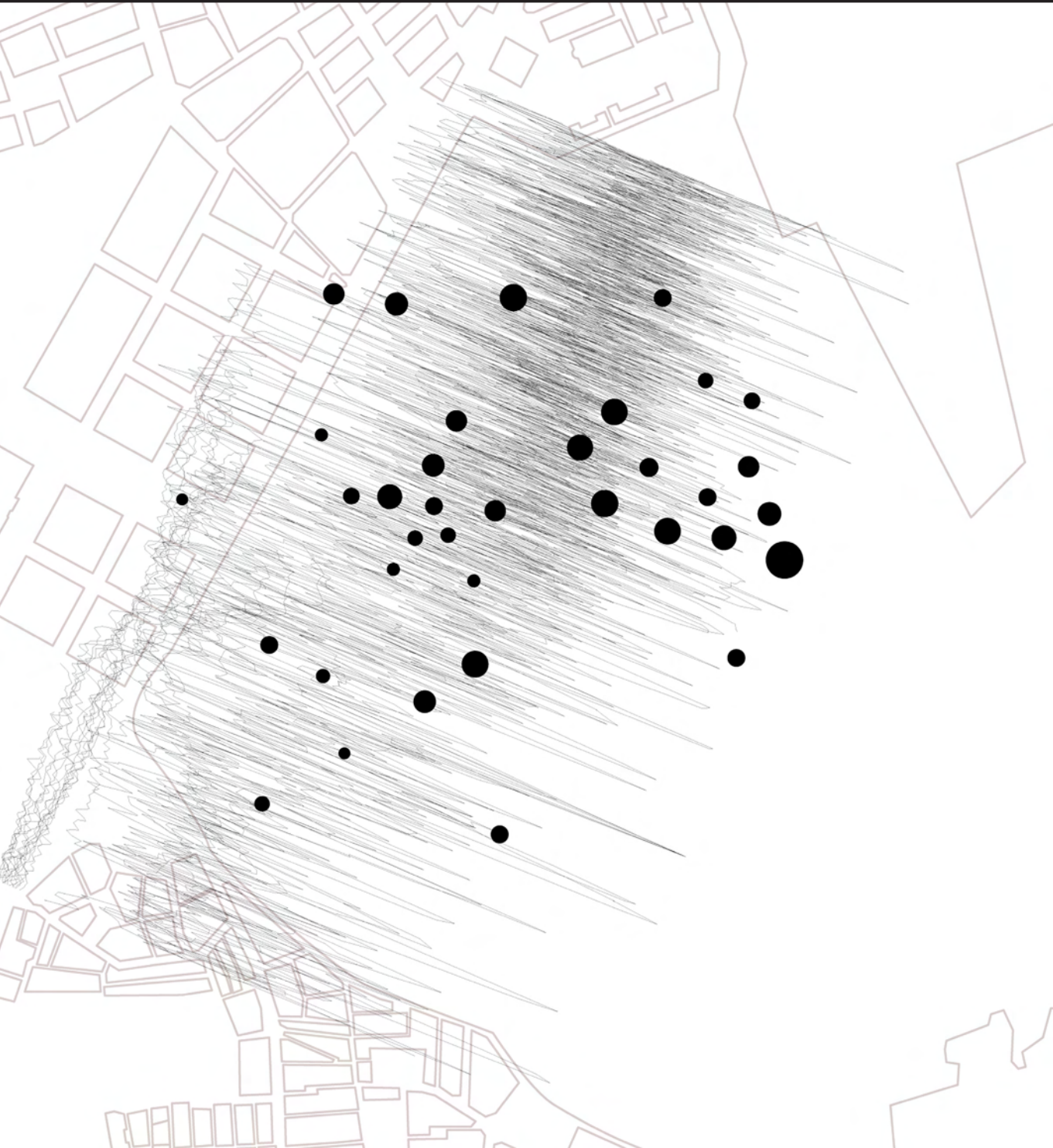

Αντιμετωπίζοντας το site ως μία τρύπα στην ύφανση, την οποία θέλουμε να ξανα-υφάνουμε, λαμβάνουμε ως πρώτη ύλη τα διαγράμματα που προέκυψαν από την ερευνητική πορεία και έτσι, ξεκινά η συνθετική διαδικασία της πλέξης του τοπίου. Έτσι, από το διάγραμμα των προεκταμένων αξόνων της πόλης, λαμβάνεται ένα νέα διάγραμμα, με βάση τα σημεία τομής των αξόνων ως σημεία έντασης. Αυτά θα αποτελέσουν τελικά το «λανάρι του τοπίου». Επίσης λαμβάνεται σαν ένα δεύτερο επίπεδο, το «ηλεκτρικό» διάγραμμα του αστικού ιστού. Έτσι όμοια με το ξάσιμο-λανάρισμα, όπου το μαλλί ξαίνεται στην βούρτσα, εδώ το «λανάρι των αξόνων» ξαίνει το «μαλλί της πόλης», φιλτράροντας έτσι η πόλη, την ύπαρξή της, μέσα από τον ίδιο της τον εαυτό.

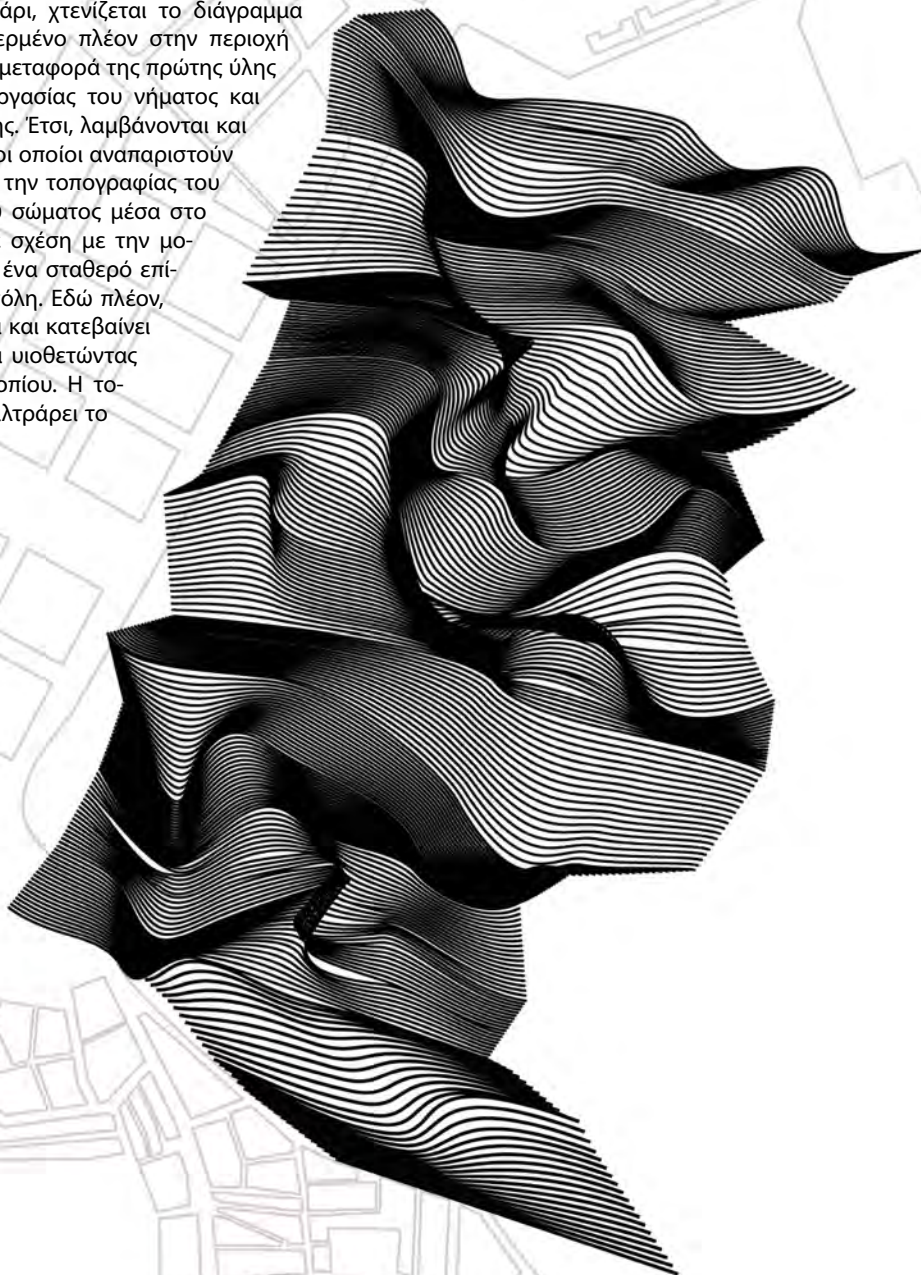

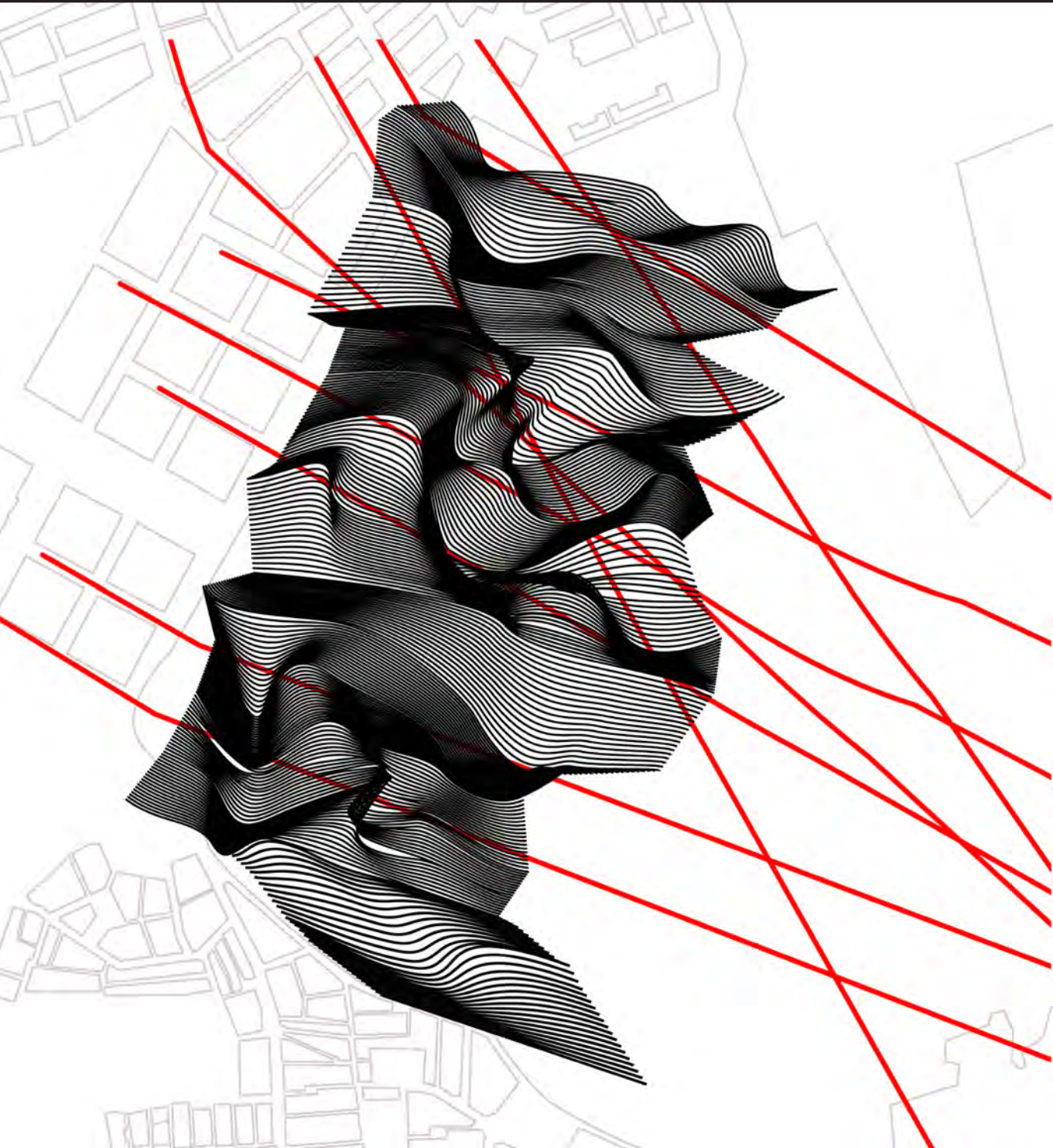

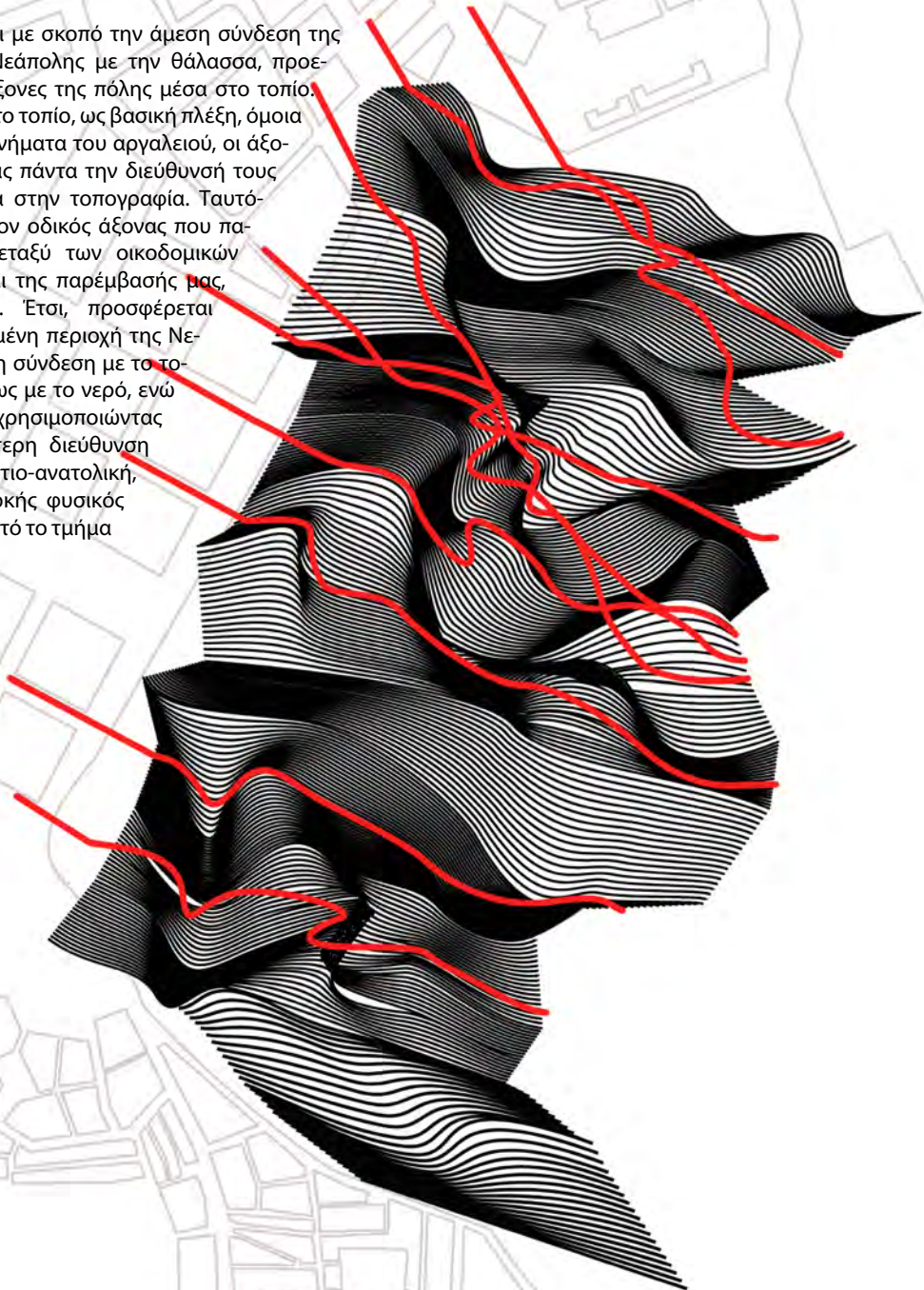
Ακολουθώντας τον κανόνα του λαναρίσματος, όπου το σώμα κατευθύνει το μαλλί και το φιλτράρει μέσα από το λανάρι, χτενίζεται το διάγραμμα της πόλης μεταφερόμενο πλέον στην περιοχή μας, όμοια με την μεταφορά της πρώτης ύλης στον χώρο επεξεργασίας του νήματος και τελικά της ύφανσης. Έτσι, λαμβάνονται και οι πρώτοι άξονες οι οποίοι αναπαριστούν την πρώτη εικόνα την τοπογραφίας του site. Η κίνηση του σώματος μέσα στο τοπίο διαφέρει σε σχέση με την μονότονη κίνηση σε ένα σταθερό επίπεδο μέσα στην πόλη. Εδώ πλέον, το σώμα ανεβαίνει και κατεβαίνει ακολουθώντας και υιοθετώντας την κίνηση του τοπίου. Η τοπογραφία τώρα φιλτράρει το ανθρώπινο σώμα.

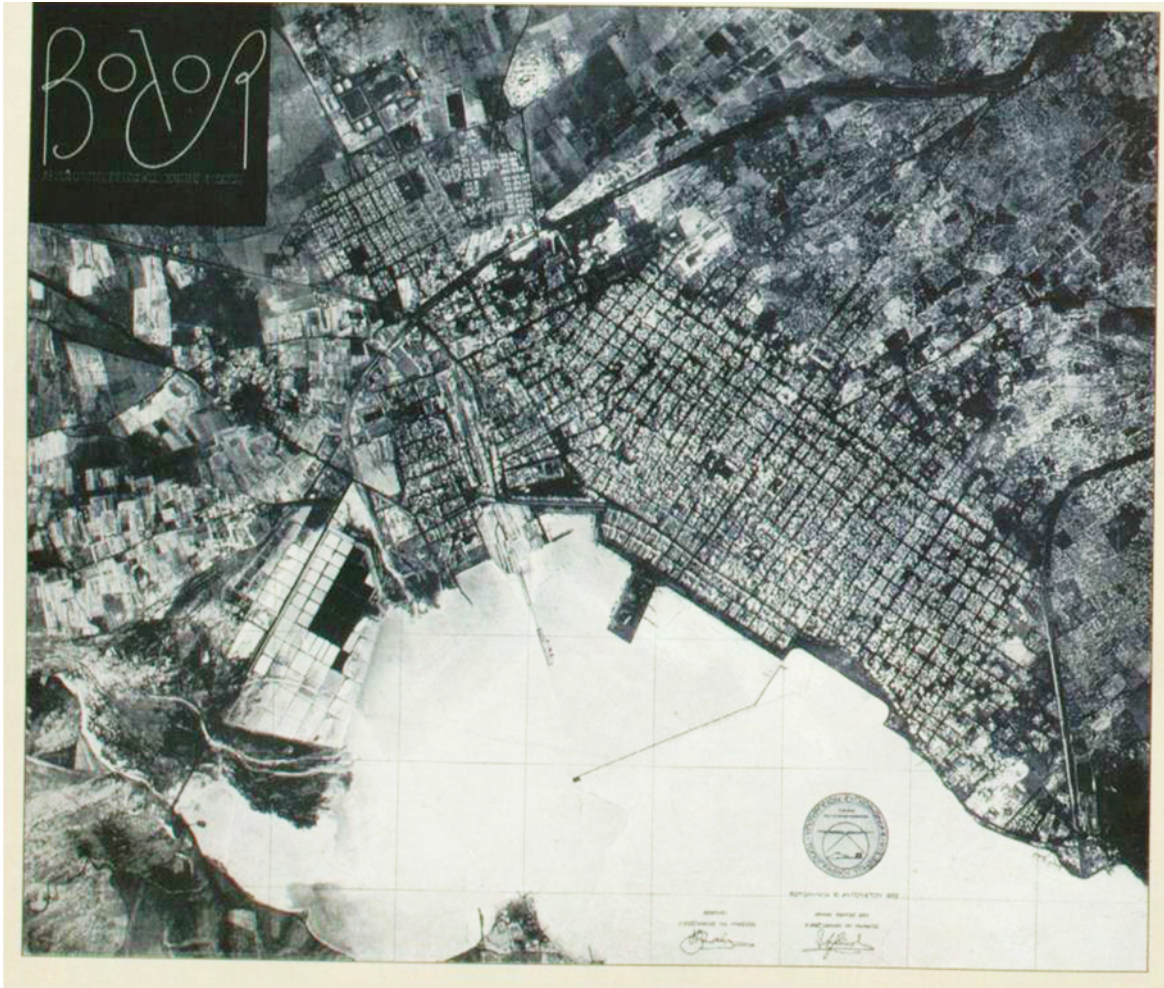

Εν συνεχεία, και με σκοπό την άμεση σύνδεση της περιοχής της Νεάπολης με την θάλασσα, προεκτείνονται οι άξονες της πόλης μέσα στο τοπίο. Έχοντας πλέον το τοπίο, ως βασική πλέξη, όμοια με τα σταθερά νήματα του αργαλειού, οι άξονες διατηρώντας πάντα την διεύθυνσή τους πλέκονται μέσα στην τοπογραφία. Ταυτόχρονα ο υπάρχον οδικός άξονας που παρεμβάλλεται μεταξύ των οικοδομικών τετραγώνων και της παρέμβασής μας, υπογειοποιείται. Έτσι, προσφέρεται στην απομονωμένη περιοχή της Νεάπολης η άμεση σύνδεση με το τοπίο και επομένως με το νερό, ενώ παράλληλα, χρησιμοποιώντας την επικρατέστερη διεύθυνση του ανέμου, νοτιο-ανατολική, παρέχεται επαρκής φυσικός αερισμός για αυτό το τμήμα της πόλης.

1895, Αεροφωτογραφία της πόλης του Βόλου, Δ.Η.Κ.Ι.

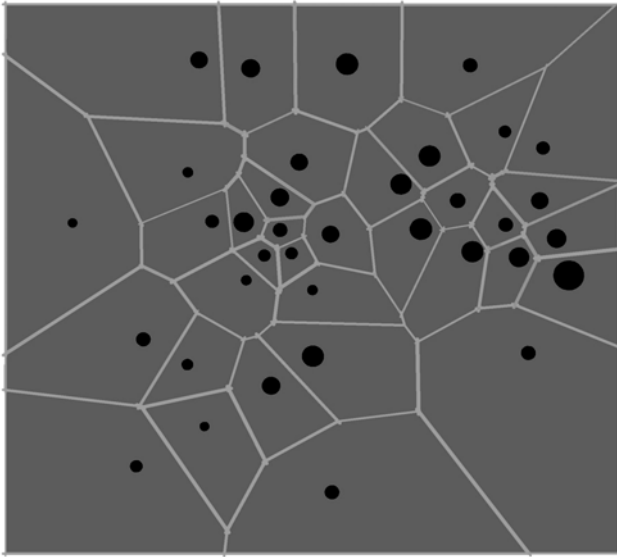
1895, Πανοραμική άποψη από τον λόφο της αρχαίας Δημητριάδος, Αρχείο Στουρνάρα, Δ.Η.Κ.Ι.

Ιστορική αναδρομή

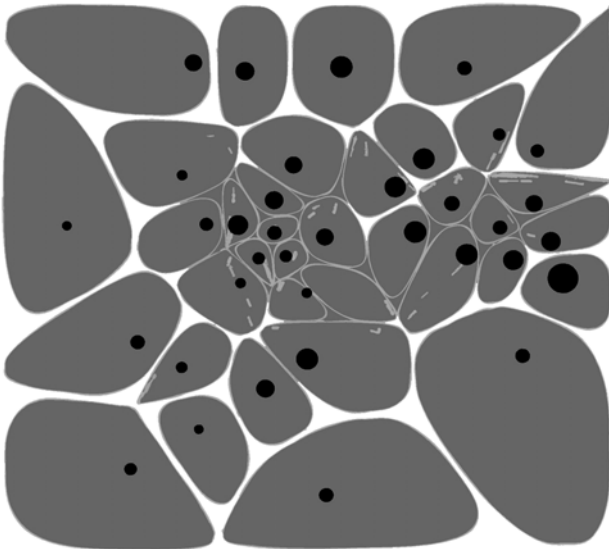
Η τρίτη ανάγνωση του χώρου, αφορά την ιστορική αναδρομή και την προβολή των χρήσεων που φιλοξενούσε ο χώρος στο παρελθόν. Ο χώρος αυτός αποτελούσε μέχρι τα μέσα του 20ου αιώνα, τις αλυκές του Βόλου. Έτσι το τοπίο αποτελούσε επίπεδο τμήμα της παραλίας κατάλληλα διαμορφωμένο, όπου παρασκευαζόταν αλάτι. Οι αλυκές αποτελούνταν από αβαθείς δεξαμενές που διαιρούνταν σε διάφορα διαμερίσματα και μέσα σε αυτές κυκλοφορούσε θαλασσινό νερό που, μετά την εξάτμισή του, άφηνε το αλάτι που περιείχε. Το αλάτι που λαμβανόταν από τις αλυκές δεν ήταν καθαρό και γι' αυτό υπήρχε, ένα εργοστάσιο κατεργασίας και καθαρισμού αυτού, στην σημερινή περιοχή του Πολυτεχνείου.

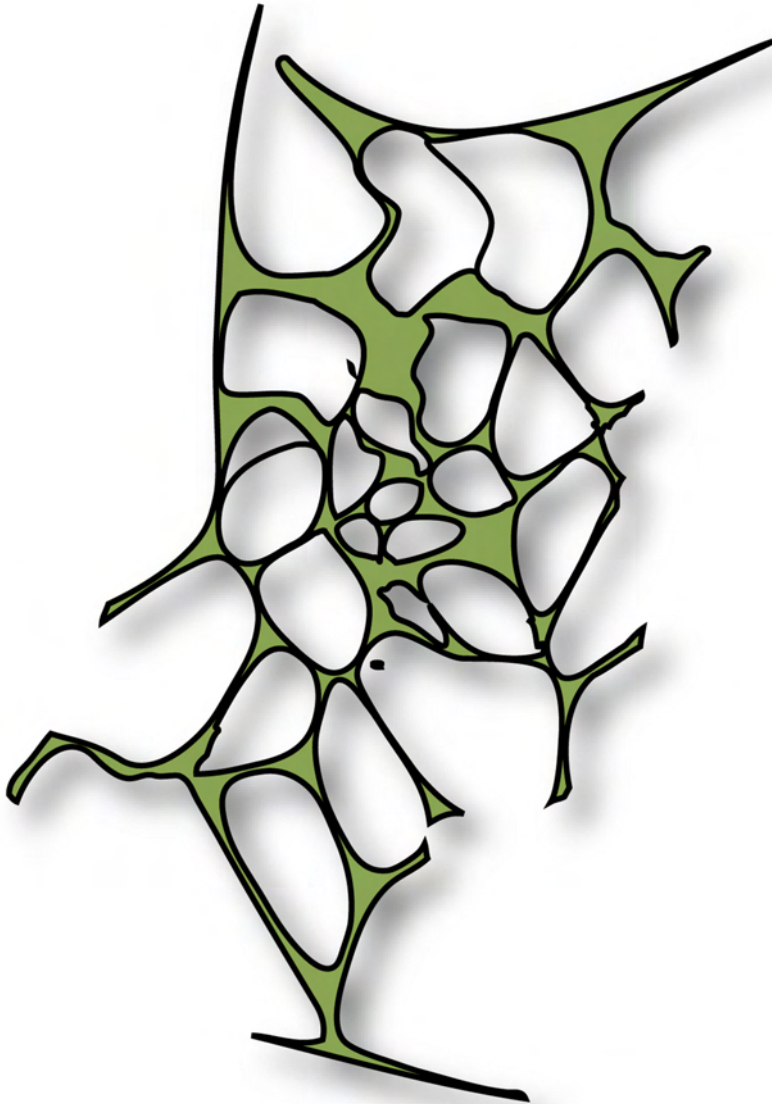

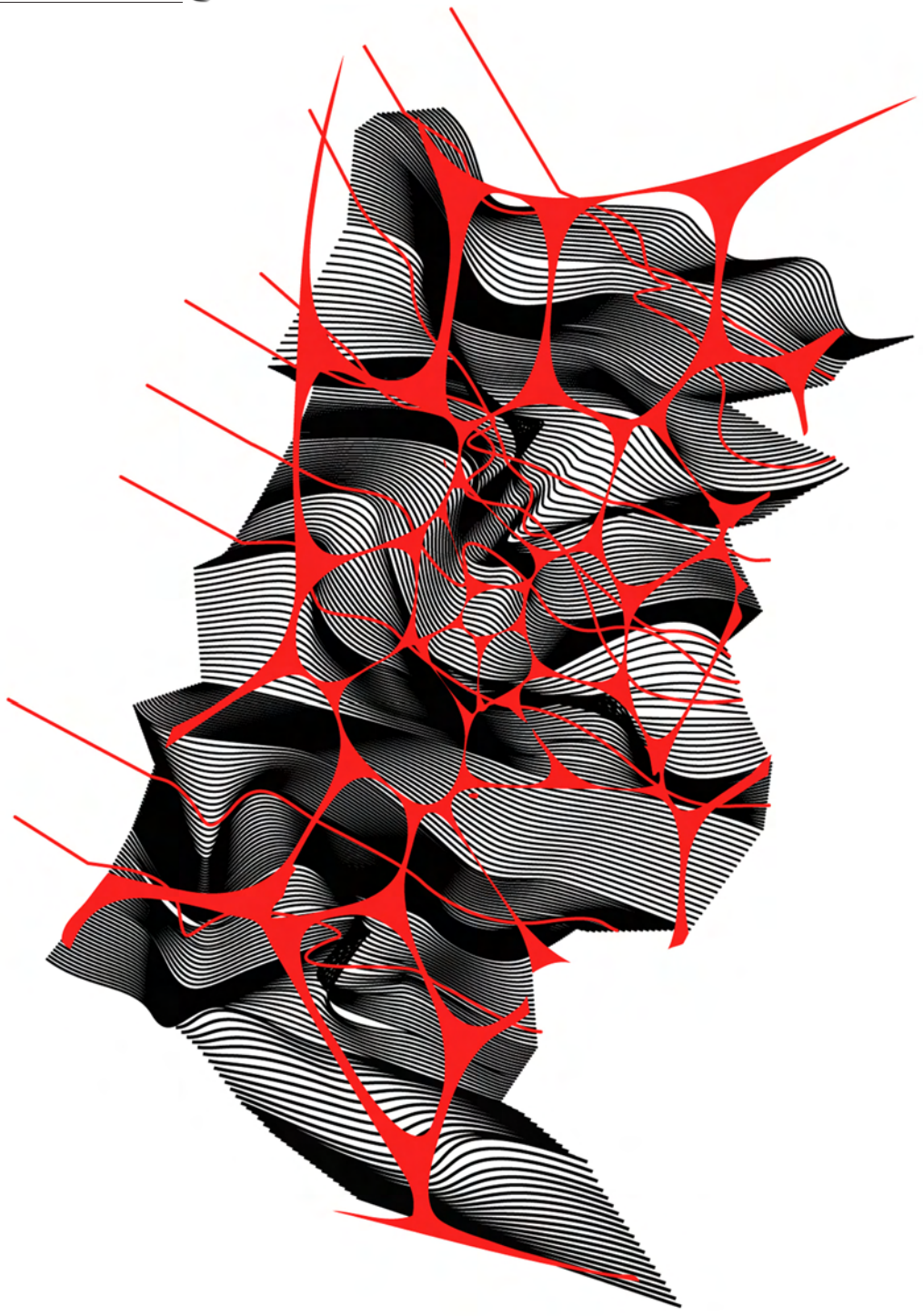
Η ιστορική αναδρομή και η αναζήτηση της χρήσης της περιοχής αποτελεί ένα ακόμα στοιχείο και κανόνα, για τον σχεδιασμό και την τελική διαμόρφωση της παρέμβασής μας. Ως αλυκές, ο χώρος βρισκόταν σε μία συνεχή διάδραση με το νερό της θάλασσας. Το νερό σαν κύμα έμπαινε και έβγαινε από την περιοχή, αφήνοντας τελικά το αλάτι, σαν μνήμη της κίνησης του. Η δομή του νερού ενώ σκάει στην ακτή και άρα και στις αβαθείς «λεκάνες» των αλυκών, αποτελεί μία δομή όμοια με διάγραμμα Voronoi.¹ Έτσι, αναπτύσσεται μία δομή Voronoi, με βάση το «λανάρι» που έχει δημιουργηθεί από τους άξονες της πόλης. Έπειτα η δομή αυτή τοποθετείται στο site ως ένα τρίτο layer πάνω στην τοπογραφία και το οποίο θα αποτελέσει το δίκτυο πορειών των επισκεπτών, ενώ ταυτόχρονα θα καλύπτει την περιοχή ως μοντέλο μνήμης της παρελθοντικής χρήσης του τόπου.

1

Ο GEORGY VORONOI, ΜΙΛΑΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΔΟΜΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ-ΕΠΙΠΕΔΟΥ, ΠΟΥ ΟΡΙΖΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΠΟΣΤΑΣΕΙΣ ΕΝΟΣ ΠΡΟΣΩΡΙΣΜΕΝΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΣΗΜΕΙΩΝ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ. ΑΣ ΥΠΟΘΕΣΟΥΜΕ ΟΤΙ ΕΧΟΥΜΕ ΕΝΑ ΣΥΝΟΛΟ ΣΗΜΕΙΩΝ-ΚΟΜΒΩΝ S ΣΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΠΟΥ ΟΝΟΜΑΖΟΝΤΑΙ VORONOI SITES. ΚΑΘΕ SITE S_i ΕΧΕΙ ΕΝΑ VORONOI CELL ΠΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΟΛΑ ΕΚΕΙΝΑ ΤΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΠΙΟ ΚΟΝΤΑ ΣΤΟ S_i, ΑΠΟ ΟΠΟΙΟΔΗΠΟΤΕ ΑΛΛΟ SITE. ΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ VORONOI, ΕΙΝΑΙ ΟΛΑ ΕΚΕΙΝΑ ΤΑ ΣΗΜΕΙΑ ΣΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΠΟΥ ΙΣΑΠΕΧΟΥΝ ΑΠΟ ΔΥΟ SITES. ΟΙ ΚΟΜΒΟΙ ΤΟΥ VORONOI ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΣΗΜΕΙΑ ΕΚΕΙΝΑ ΠΟΥ ΙΣΑΠΕΧΟΥΝ ΑΠΟ ΤΡΙΑ Η ΚΑΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ SITES.

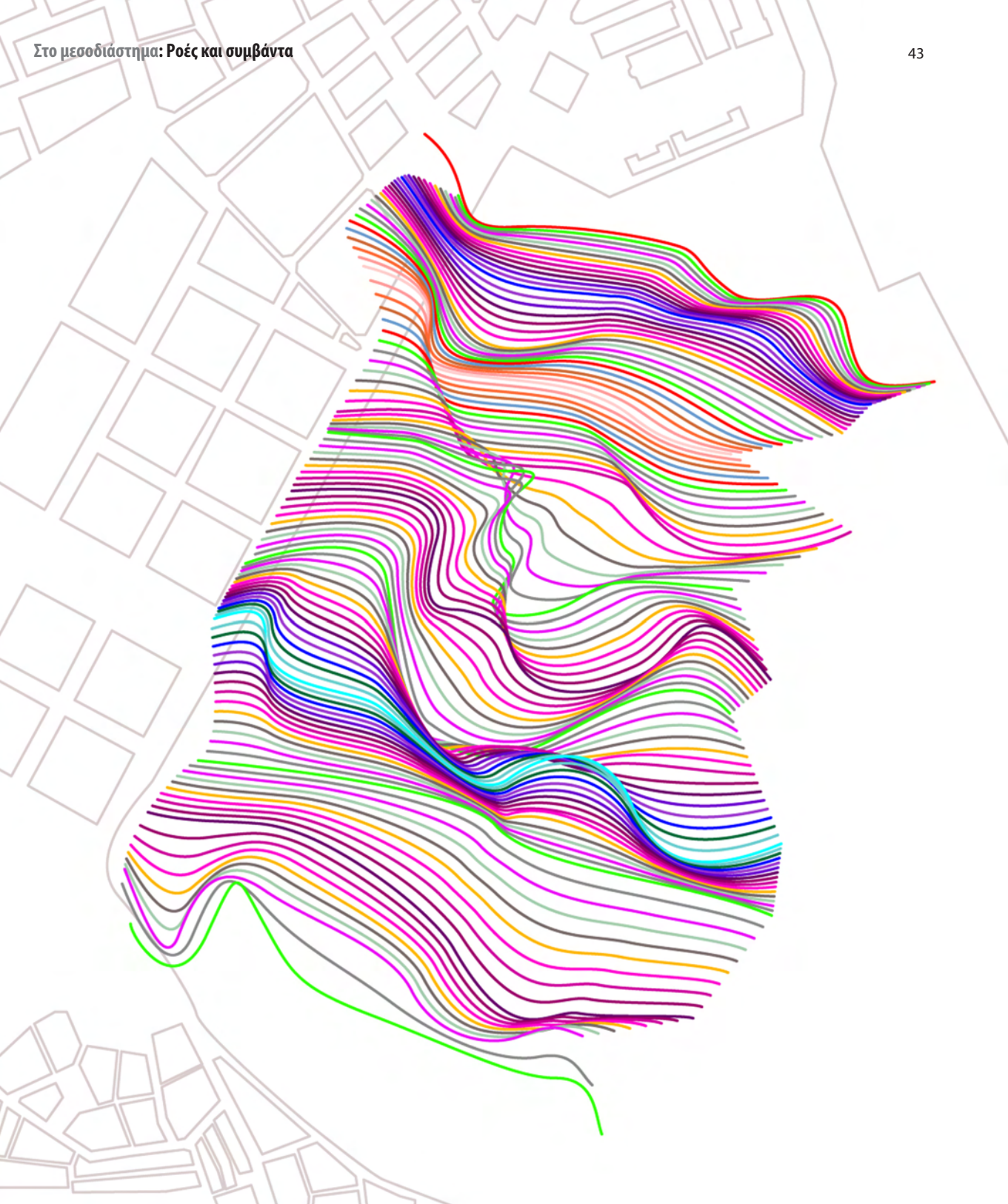

Τα τρία layers που προβάλλονται αποτελούν αντίστοιχα την τοπογραφία, τους προεκταμένους άξονες που συνδέουν την περιοχή με τον αστικό ιστό και τέλος το δίκτυο κίνησης και σύνδεσης του χώρου με τις γειτονικές περιοχές. Έχοντας ως βασική πλέξη το τοπίο-τοπογραφία, οι άξονες και το δίκτυο πλέκονται αντίστοιχα πάνω σε αυτό αλλά και μεταξύ τους. Όσον αφορά τα ύψη, οι προεκταμένοι άξονες διατηρούν το υπάρχον ύψος που έχουν από τον αστικό ιστό, «σκίζοντας» έτσι την τοπογραφία, ενώ το δίκτυο κυκλοφορίας έρχεται σαν ένα ενδιάμεσο και συνδέει τα ύψη του τοπίου με το ύψος των αξόνων που συναντά κάθε φορά. Έτσι, ο χώρος πλέον αναπτύσσει ένα εσωτερικό δίκτυο άμεσα εξαρτώμενο από τις επαπτόμενες περιοχές, αφού όχι μόνο τις συνδέει αλλά τροφοδοτείται από αυτές και τις τροφοδοτεί.

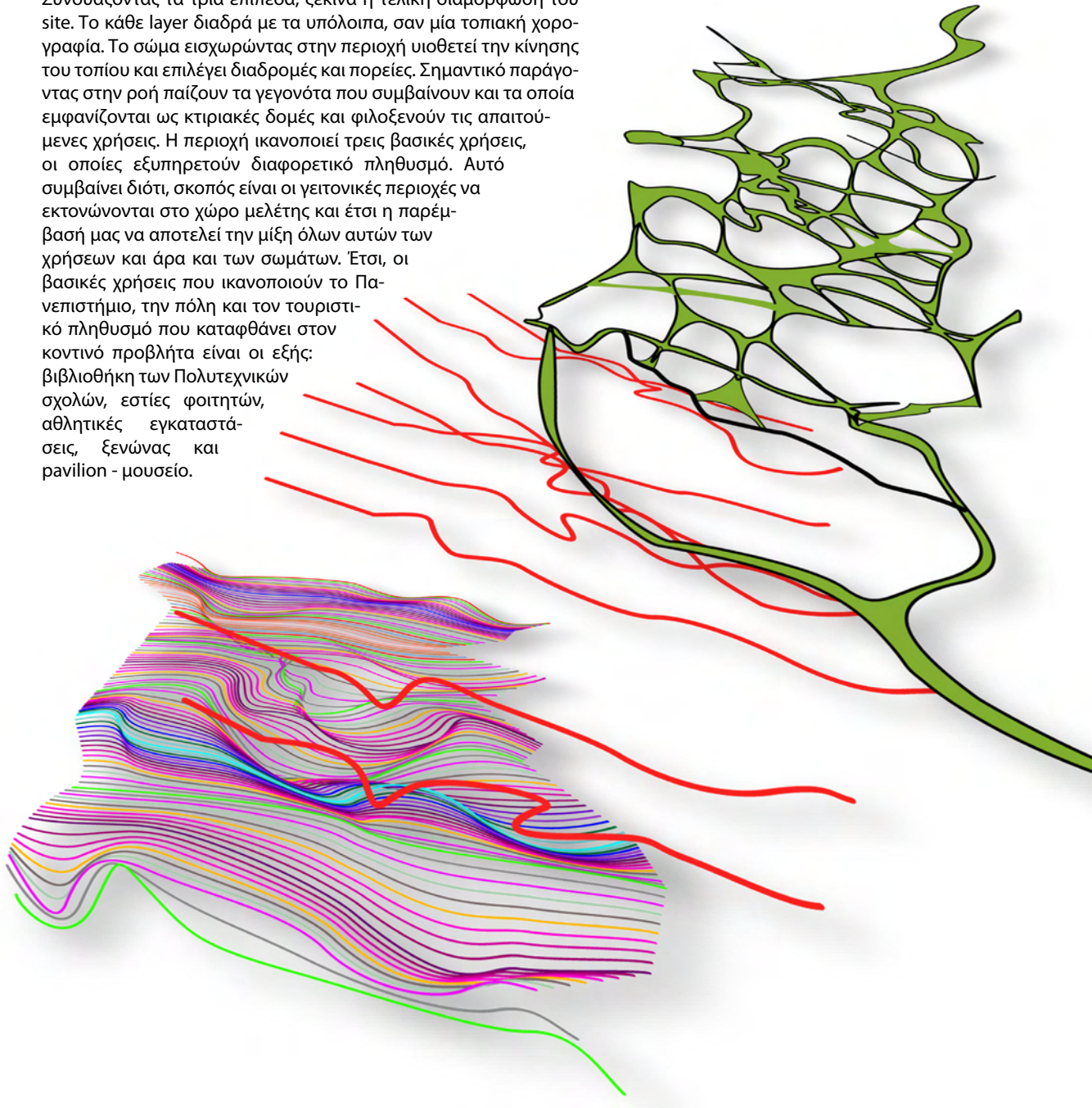
Στην συνέχεια το τοπίο σχεδιάζεται, δημιουργώντας μία ακολουθία καμπύλων, οι οποίες ορίζουν τα ύψη και τις μεταβολές του τοπίου. Έτσι σαν μία πλέξη, σαν ένα υφαντό, η περιοχή επιφέρει την σύνδεση του αστικού ιστού με το νερό, προβάλλοντας έντονα την κατευθυντικότητα αυτή. Ταυτόχρονα, η περιοχή του βιοτόπου, παραμένει ανέγγιχτη προβάλλοντας την αρχική πρόθεση για όχι μόνο προστασία και διατήρηση αυτού του χώρου αλλά και επέκταση του τοπιακού μοντέλου σε όλη την περιοχή παρέμβασης.

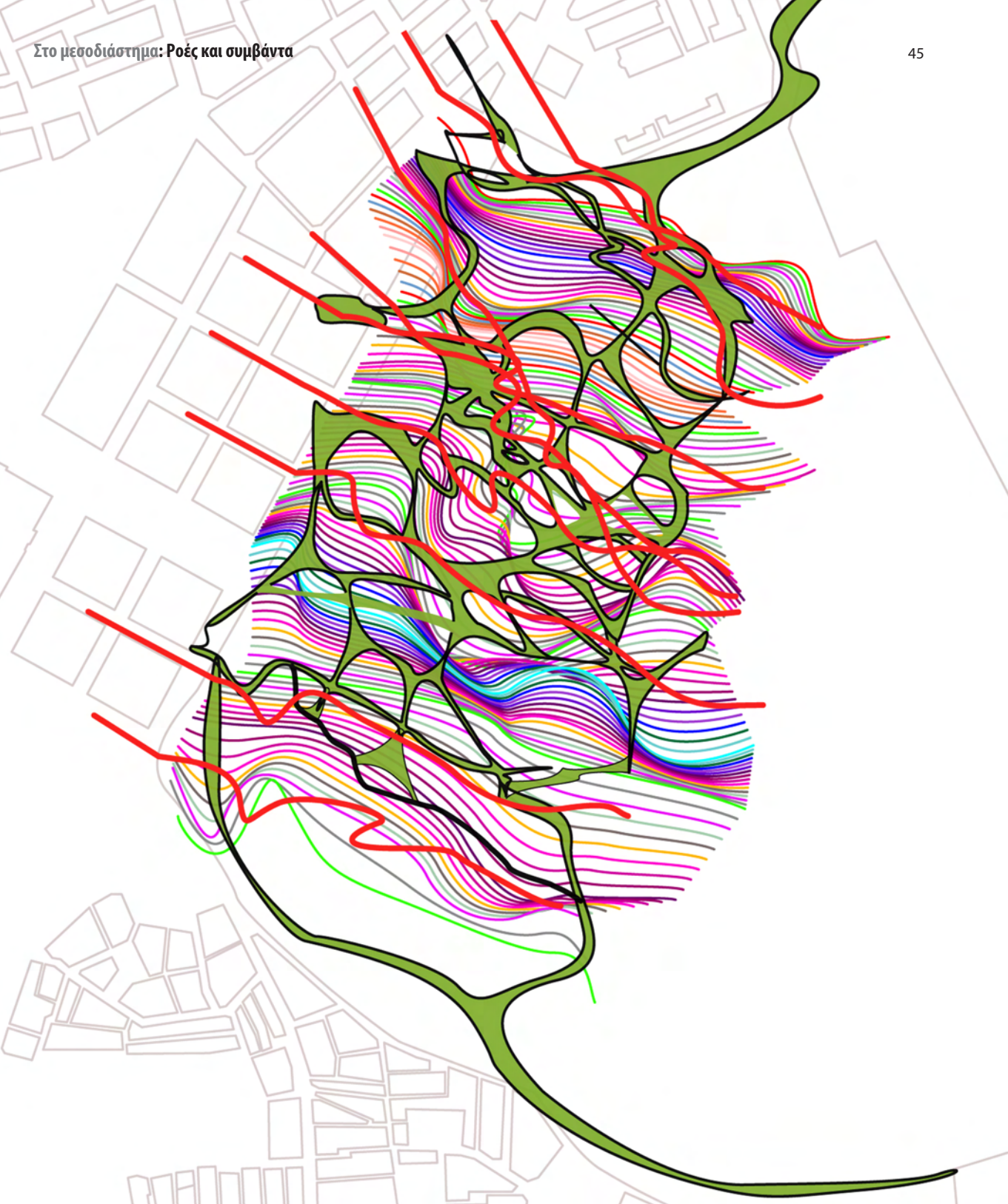

Τοπική χορογραφία

Συνδυάζοντας τα τρία επίπεδα, ξεκινά η τελική διαμόρφωση του site. Το κάθε layer διαδρά με τα υπόλοιπα, σαν μία τοπική χορογραφία. Το σώμα εισχωρώντας στην περιοχή υιοθετεί την κίνησης του τοπίου και επιλέγει διαδρομές και πορείες. Σημαντικό παράγοντας στην ροή παίζουν τα γεγονότα που συμβαίνουν και τα οποία εμφανίζονται ως κτιριακές δομές και φιλοξενούν τις απαιτούμενες χρήσεις. Η περιοχή ικανοποιεί τρεις βασικές χρήσεις, οι οποίες εξυπηρετούν διαφορετικό πληθυσμό. Αυτό συμβαίνει διότι, σκοπός είναι οι γειτονικές περιοχές να εκτονώνονται στο χώρο μελέτης και έτσι η παρέμβασή μας να αποτελεί την μίξη όλων αυτών των χρήσεων και άρα και των σωμάτων. Έτσι, οι βασικές χρήσεις που ικανοποιούν το Πανεπιστήμιο, την πόλη και τον τουριστικό πληθυσμό που καταφθάνει στον κοντινό προβλήτα είναι οι εξής: βιβλιοθήκη των Πολυτεχνικών σχολών, εστίες φοιτητών, αθλητικές εγκαταστάσεις, ξενώνας και pavilion - μουσείο.

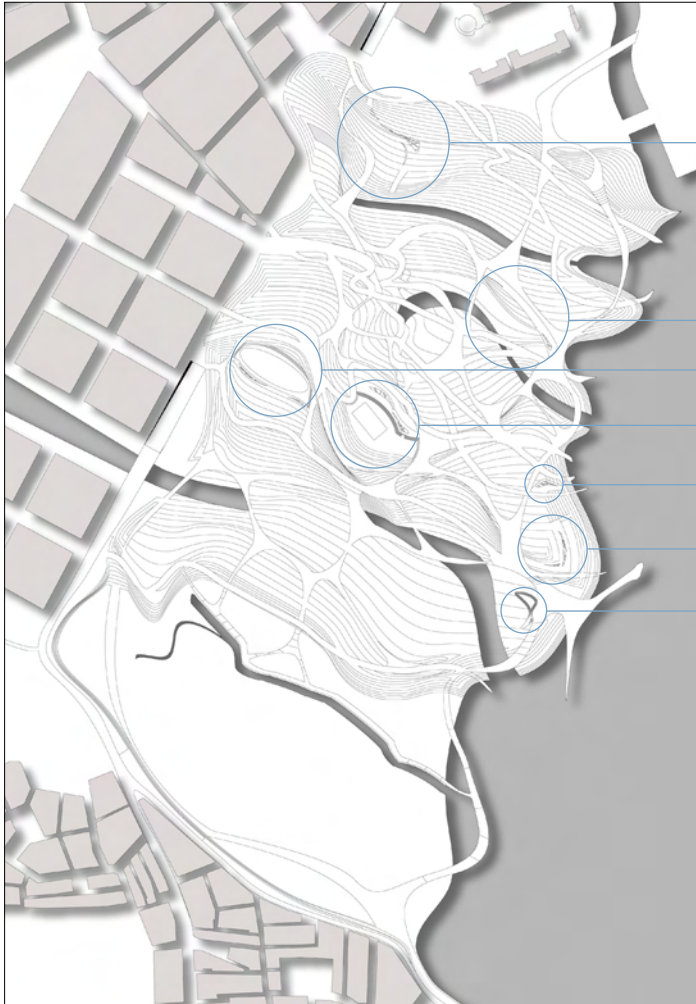

Τοπογραφικό σχέδιο της πρότασης

Αθλητικές εγκαταστάσεις

- Ιππικός όμιλος, Κολυμβητήριο

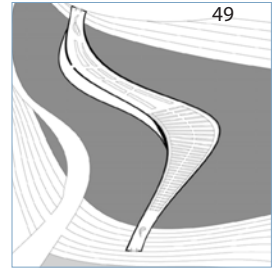
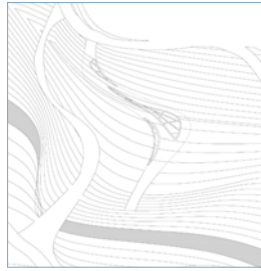

Τοπογραφικό σχέδιο της πρότασης και επικέντρωση στις κτιριακές εγκαταστάσεις

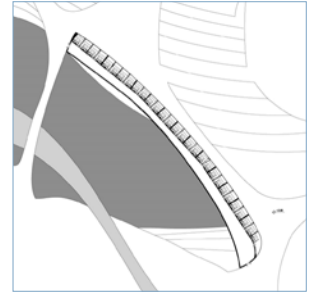
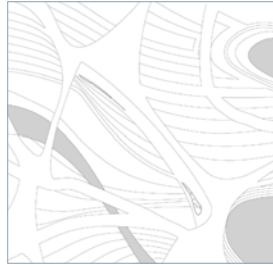
Οι κτιριακές εγκαταστάσεις αποτελούν ένα ακόμα layer πληροφορίας στο site. Με βάση την ιδέα της πλέξης, τα κτίρια, αποτελούν ένα δεύτερο υλικό - νήμα μέσα σε αυτή την τοπιακή πλέξη. Έτσι δημιουργείται μια εναλλαγή σκληρού-μαλακού αλλά και μια τάση ανάδειξης των καμπύλων τμημάτων του τοπίου μέσω της εμφάνισης των κτιρίων μέσα από το έδαφος. Όσον αφορά την κίνηση στο εσωτερικό των κτιρίων, ο επισκέπτης, κινείται σε όλα τα κτίρια όμοια με την κίνηση της πλέξης των υφαντών με τον αργαλειό. Όπως το νήμα (μέσω της σαΐτας) μπαίνει από την μία πλευρά και βγαίνει από την άλλη, έτσι και οι κτιριακές δομές δημιουργούν μία είσοδο και μία έξοδο κάθε φορά, συνδέοντας έτσι δύο διαφορετικές περιοχές του τοπίου. Έτσι το ίδιο το κτίριο αποκτά ροή αλλά ταυτόχρονα επεκτείνει και συνδέει τοπικά το κεντρικό σύστημα κινήσεων της πρότασης.

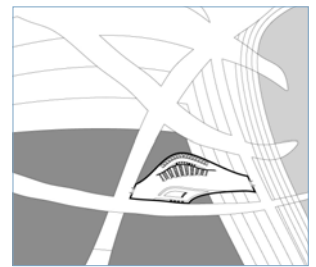
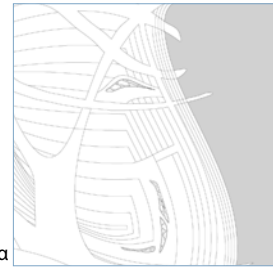
Βιβλιοθήκη

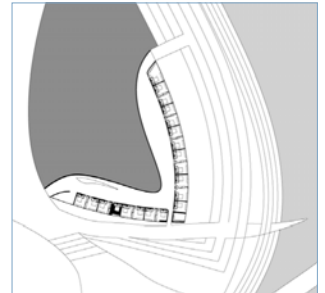
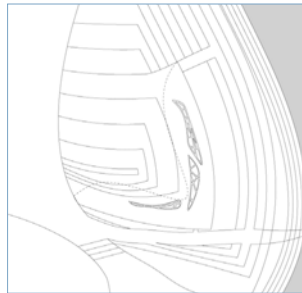
Εστία

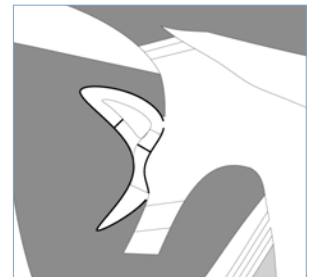
Χώρος εστίασης
Εστιατόριο-καφετέρια

Ξενώνας

Pavilion-Μουσείο

Φυτεύσεις

Ακολουθώντας εξ' αρχής την «μέθοδο της πολυπλοκότητας», και συλλέγοντας δεδομένα από πολλαπλά πεδία, η περιοχή έχει έντονες αναφορές σε παραδοσιακά και τοπικά στοιχεία. Έτσι, ως τελικό και καθοριστικό στάδιο, ξεκινάμε την διαδικασία φύτευσης του τοπίου. Το Πήλιο αποτελεί σημαντικό οικότοπο με πλούσια βλάστηση και μοναδικό τοπίο. Θέλοντας να συνδέσουμε την περιοχή και να συνεχίσουμε την βιοποικιλότητα στον χώρο, υιοθετούμε είδη φυτών και βοτάνων τα οποία κατοικούν στο Πήλιο. Έτσι μεταφέροντας ένα κομμάτι του Πηλίου στο site, όχι μόνο δημιουργείται μία σαφής αναφορά των δύο τόπων, αλλά εμπλουτίζεται ο κήπος αυτός με ένα έντονα τοπικό στοιχείο, δημιουργώντας ταυτόχρονα και ένα «τοπιακό» διάλογο μεταξύ των αντικριστών αυτών τοπίων. Ο επισκέπτης ή ο κάτοικος, κινείται μέσα σε αυτόν τον κήπο, έρχεται σε επαφή με το νερό, ενώ ταυτόχρονα, τροφοδοτείται με καρπούς που του παρέχουν οι φυτεύσεις. Παρακάτω παρουσιάζεται ένας κατάλογος με τα είδη των φυτεύσεων αλλά και ένα εγχειρίδιο χρήσης αυτών για θεραπευτικούς σκοπούς.

Βότανα & Θεραπευτικές ιδιότητες

ΑΓΡΙΑΔΑ : Για πέτρα στα νεφρά και ουρικό οξύ.

ΑΓΡΙΟΣΚΟΡΔΟ : Για χοληστερίνη, πίεση, τριγλυκερίδια.

ΑΓΡΙΟΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ : Για ζάχαρο –διαβήτη και καλλίτερη όραση, καρδιά, πίεση ζαλάδες, πονοκεφάλους, βήχα, γρίπη, αμυγδαλές και το πρώτο στον κόσμο σε περιεκτικότητα της βιταμίνης C.

ΑΝΗΘΟΣ : Για στρες, άγχος, αϋπνία, αδυνάτισμα.

ΑΧΙΛΛΕΑ : Τονωτικό, καθαρίζει το αίμα, για αιμορροΐδες. Πέτρα στην χολή, κολίτιδα, και αρθριτικά.

ΑΨΙΘΙΑ : Για ζάχαρο ζαλάδες, αδυνάτισμα, διάρροια, ξενύχτι, ποτό, τονωτικό, στομαχόπονο, το καλύτερο φάρμακο για την χολή και το ήπαρ.

ΒΑΛΕΡΙΑΝΑ : Για ηρεμιστικό και αϋπνίες, νεύρα, στρες, άγχος, πονοκέφαλο, καούρες του στομαχιού.

ΒΑΛΣΑΜΟΧΟΡΤΟ : Για το βήχα

ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ : Για πονοκέφαλο, ημικρανίες, βοηθάει στην μνήμη,, στρες άγχος αϋπνία, βήχας.

ΒΗΧΙΟ : Βοηθάει στον βήχα, για κρουαλόγημα και το τσιγάρο.

ΓΛΥΚΟΡΙΖΑ : Για το άσθμα, τον βήχα, την φαρυγγίτιδα,, αμυγδαλίτιδα, ζαχαροπλαστική.

ΓΛΥΚΑΝΙΣΟ : Για στομαχόπονο και μαγειρική, στρες άγχος αϋπνία, ξενύχτι, ποτό, τονωτικό, βήχας.

ΔΕΝΔΡΟΛΙΒΑΝΟ : Για το Άσθμα, βήχα, κοκίτη, γρίπη, πυρετό, ζαλάδες, ημικρανίες, βρογχίτιδα, πέτρα στην χολή, αρθρίτιδα, έξτρα τονωτικό και σπασμολυτικό, ξενύχτι, ποτό, και μαγειρέμα.

ΔΑΦΝΗ : Τριχόπτωση, νεύρα, μαγειρική.

ΔΙΚΤΑΜΟ (ΕΡΩΝΤΑΣ) : Για στομαχόπονο, είναι διουρητικό.

ΔΥΟΣΜΟΣ ή **ΜΕΝΤΑ** : Για τον βήχα, δύσπνοια, ανακουφίζει την αναπνοή, αϋπνίες, νευρωτικές διαταραχές, αρωματοποιία, φαρμακευτική, ζαχαροπλαστική και μαγειρική, ποτοποιία. Χαλαρώνουμε στο νερό του μπάνιου με μέντα, και καθαρίζει το μυαλό ένα τσάι μέντας.

ΕΥΚΑΛΥΠΤΟΣ : Για γρίπη, άσθμα, βήχα, ρευματισμούς, λαρυγγίτιδα, ιγμορίτιδα.

ΖΑΜΠΟΥΚΟΣ : Για πονόλαιμο, ξερόβηχα, αμυγδαλές, άσθμα, βρογχίτιδα, κρουαλόγημα, συνάχι, φαρυγγίτιδα λαρυγγίτιδα.

ΘΡΟΥΜΠΙ : Για στομάχι, αϋπνίες, αρθρίτιδα, ρευματισμούς, νεφρά,, μαγειρική.

ΘΥΜΑΡΙ : Για άσθμα, βήχα, πίεση, κυκλοφορικό, δυσπεψία, μαγειρική.

ΕΣΤΡΑΓΓΟΝ : Αρωματικό, για την μαγειρική.

ΕΧΙΝΑΤΣΕΑ : Για βήχα, και για το ζάχαρο.

ΙΒΙΣΚΟΣ : Τα κόκκινα; Πέταλα μόνον: Για την χοληστερίνη, τα τριγλυκερίδια και το ζάχαρο και κυκλοφορικό, σαν βουσινάδα αναψυκτικό υπόξινο. Μαζί με φύλλα Λουΐζας, και χυμό ανανά, είναι άριστο λιπο-διαλυτικό.

ΚΑΛΕΝΤΟΥΛΑ : Για το συκώτι, ουρική αρθρίτιδα, πόνους περιόδου.

ΚΑΡΔΑΜΟ ή **ΚΑΡΔΑΜΩΜΟΝ** : Σε σπόρους ή σκόνη, σαν αφέψημα αρωματίζει (σαν τριαντάφυλλο), δυναμωτικό, διότι περιέχει βιταμίνες, ιώδιο, σίδηρο, ασβέστιο, είναι καρδιοτονωτικό, καθαρίζει το αίμα, και αφαιρεί φακίδες, και πανάδες. Χρησιμοποιείται στην μαγειρική, ζαχαροπλαστική και αρτοποιία.

ΚΕΔΡΟ : Για το ουρικό οξύ, πέτρα στην χολή προστάτη, ζαχαρώδη διαβήτη, και το συκώτι.

ΚΥΜΙΝΟ : Για το φαγητό σουτζουκάκια, κεφτέδες και τα μπιφτέκια. Και πολλές φορές στην μελιτζανόπιτα. Κύριο συστατικό για κατασκευή του μείγματος κάρυ (γκαραμ -μασάλα).

ΚΟΛΙΑΝΔΡΟΣ ή **ΚΟΡΙΑΝΔΡΟΣ** ή **κόλιαντρο** : Σε φύλλα σαν τον μαϊντανό, ή σε σπόρους, χρησιμοποιείται στην μαγειρική και στην ζαχαροπλαστική.

ΚΟΥΦΟΞΥΛΙΑ : Για τον βήχα..

ΚΡΑΤΑΓΟΣ : Για την πίεση, την καρδιά, το κυκλοφορικό προστάτη.

ΛΑΔΑΝΙΑ ή **ΛΑΒΔΑΝΟΝ** : Κάνει το θεόπικρο δηλητήριο. Το δίνουν για στομαχόπονο μετρημένο με σταγόνες με πολλή ακρίβεια και προσοχή. Κάνει καλό στα άλατα, αϋπνίες και τα αρθριτικά.

ΛΕΒΑΝΤΑ : Για τα ρούχα , απομακρύνει τον σκώρο. Αντί για ναφθαλίνη.Την Χρησιμοποιούν στην αρωματοποιία. Πίνεται για το στρες, άγχος, αϋπνία ξεχύχτι, ποτό είναι τονωτικό και σταματάει τον βήχα.

ΛΟΥΪΖΑ : Πονοκέφαλο και άριστο σπασμολυτικό για πόνους περιόδου, αδυνάτισμα. Αρωματικό με και χωρίς λεμονό, για τα σιρόπια και φαγητά , συνοδεύει τα λεμονάτα, τις γαρίδες και τα θαλασσινά, είναι ευστόμαχη και δίνει πινελιές λεμονόχορτου και μοσχολέμονου. Μαζί με το λεμόνι δίνει άρωμα εξωτικό. Και για ποτά. Δοκιμάστε την στο σιρόπι της καρυδόπιτας μαζί με μέλι θυμαρίσιο.

ΛΥΚΙΣΚΟΣ : Στρες, άγχος, και για την αϋπνία.

ΜΑΪΔΑΝΟΣ : Για 80 ασθένειες. ιδίως για το ξενύχτι, ποτό, τονωτικό, μνήμη, αδυνάτισμα

ΜΑΡΑΘΟΣ : Πέτρα στην χολή, βήχας γρίπη, άσθμα, και στην μαγειρική.

ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΑ : Για πονοκέφαλο, πονόκοιλο, στομάχι, άγχος, στρες, αϋπνία.

ΜΕΛΙΣΣΟΧΟΡΤΟ : Διώχνει την υπέρταση, και τα γηρατειά, στρες, άγχος, αϋπνίες, κωλικούς, κατάθλιψη, τονωτικό διεγερτικό, για την καρδιά, ξεχύχτι, ποτό, στην μαγειρική και την κατασκευή των αναψυκτικών. & ποτών.

ΜΠΕΤΟΝΙΚΑ : Αρωματικό τσάι, αποκλειστικά Πηλιορείτικο. Δυναμωτικό τονωτικό, για την καρδιά και τον βήχα.

ΜΟΛΟΧΑ : Για άσθμα, βήχα δυσκοιλιότητα, λαρυγγίτιδα, πονόλαιμο. Και αποκλειστικό βάλαμο στα τσιμπήματα της τσουκνίδας.

ΜΠΟΥΚΟΒΟ : Πιπέρι πολύ καυτερό κόκκινο ή πράσινο, για το φαγητό.

ΠΑΣΙΦΛΩΡΑ : Καταπραυντικό για νεύρα, άγχος -στρες, αϋπνίες, ηρεμιστικό, τονωτικό, και για την υπερκόπωση.

ΠΙΚΡΟΔΙΑΛΕΤΑ ή **ΠΙΚΡΗ ΒΙΟΛΕΤΑ** : κατεβάζει το ζάχαρο στο κανονικό, και για τα τριγλυκερίδια.

ΠΟΛΥΚΟΜΠΟ : Για πέτρα στα νεφρά, ουρικό οξύ, προστάτη.

ΠΟΛΙΤΡΙΧΙ : Για τα μαλλιά, Σταματά την τριχόπτωση, πιτυρίδα και δυναμώνει τις ρίζες

ΡΙΓΑΝΗ ΜΑΚΡΥΝΙΤΣΑΣ : Για το στομάχι, ευστόμαχη, τονωτική, αρωματίζει τα φαγητά, και στην αρωματοποιία.

ΣΑΛΕΠΙ (είδος ορχιδέας) : Τον χειμώνα το πίνουμε για τον λαιμό, τον βήχα, τονωτικό, μαλακτικό, και χρησιμοποιείται στην ζαχαροπλαστική για τα παγωτά καϊμάκι.

ΣΙΝΑΠΙ (ΜΟΥΣΤΑΡΔΑ) : Πονοκέφαλο, ψύξη, πνευμονία, βρογχικά, δυσκοιλιότητα.

ΣΙΝΕΜΙΚΗ ή **ΣΙΝΑΜΙΚΗ** : Για την δυσκοιλιότητα, και το αδυνάτισμα.

ΣΚΟΡΠΙΔΙ : Για την πέτρα στα νεφρά και το συκώτι.

ΣΠΑΘΟΛΑΔΟ : Για το έλκος και το στομάχι.

ΣΠΑΘΟΧΟΡΤΟ : Για το στομάχι, καούρες, ξινίλες

ΤΑΡΞΑΚΟ ή **ΠΙΚΡΟ ΑΓΡΙΟ ΡΑΔΙΚΙ ΤΟΥ ΒΟΥΝΟΥ** : Αδυνάτισμα, για καούρες στομαχιού, αρθρικά, ζάχαρο, χοληστερίνη, ξενύχτι, ποτά, τονωτικό, ρευματισμούς, ρευματόπονους, τονώνει την λειτουργία του συκωτιού, και των εντέρων, κάνει καλό στο αίμα.

ΤΙΛΙΟ ή **ΦΛΑΜΟΥΡΙ** : Βήχα, λαιμό, κρυολογήματα, πονόκοιλο μικρών παιδιών, ηρεμιστικό για τις αϋπνίες.

ΤΣΑΙ ΤΟΥ ΒΟΥΝΟΥ : Για ροφήματα.

ΑΓΡΙΟ ΤΣΑΙ ΤΟΥ ΒΟΥΝΟΥ – ΠΕΤΟΥΝΙ : Για να χαλαρώσουν τα νεύρα.

ΤΣΟΥΚΝΙΔΑ : Διουρητικό, για το ουρικό οξύ, πέτρα στην χολή, αιμορροΐδες, κυστίτιδα, νεφρίτιδα, δυναμώνει την λειτουργία της χολής, του συκωτιού και των εντέρων.

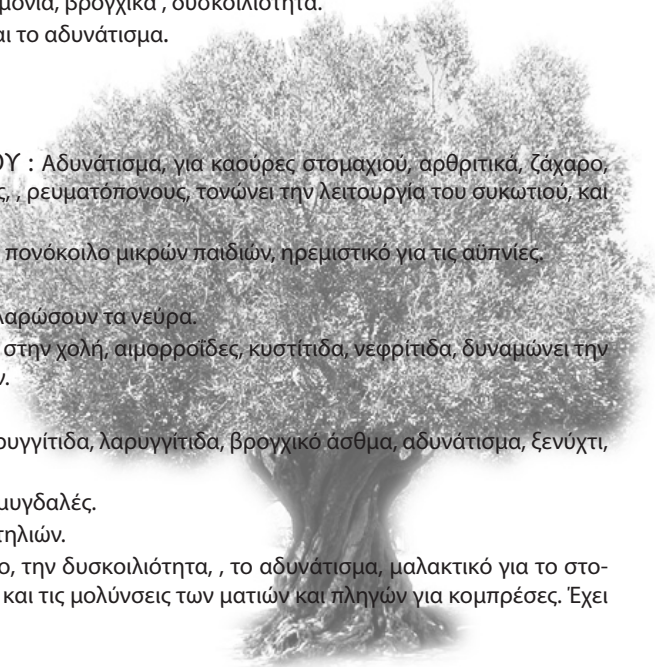
ΥΣΣΩΠΟΣ : Για ζάχαρο, πίεση, στομάχι, κολικούς.

ΦΑΣΚΟΜΗΛΟ : Για τον βήχα, λαιμό, βραχνάδα, φαρυγγίτιδα, λαρυγγίτιδα, βρογχικό άσθμα, αδυνάτισμα, ξενύχτι, ποτό πολύ, τονωτικό.

ΦΛΙΣΚΟΥΝ : Για βήχα, πονόλαιμο, γρίπη, πυρετό, αμυγδαλές.

ΦΥΤΙΛΑΚΙΑ : Για το ζάχαρο, και το άναμμα των καντηλιών.

ΧΑΜΟΜΗΛΙ ή **ΧΑΜΑΙΜΗΛΟΝ** : Για τον πονόκοιλο, την δυσκοιλιότητα, το αδυνάτισμα, μαλακτικό για το στομάχι, και για κομπρέσες στις φλεγμονές των ματιών, και τις μολύνσεις των ματιών και πλεγμών για κομπρέσες. Έχει αντισηπτικές ιδιότητες.

Φαρμακευτικά φυτά και οπωροφόρα δένδρα

Γαρδένια ιασημνοειδής (*Gardenia jasminoides*)

Η Γαρδένια ιασημνοειδής (*Gardenia jasminoides* J. Ellis, συνώνυμα: *Gardenia grandiflora*, οικογένεια: Rubiaceae, γένος: *Genipa*) ανήκει στην οικογένεια των Ρουβιωδών και προέρχεται από την Κίνα και την Ιαπωνία. Οι αποξηραμένοι καρποί της γαρδένιας αποτελούν ένα από τα πλέον δραστικά φάρμακα της παραδοσιακής Κινέζικης βοτανολογίας. Το εκχύλισμα του καρπού της γαρδένιας χρησιμοποιείται επί αιώνες σε Ασιατικές χώρες για θεραπευτικούς σκοπούς και φαίνεται ότι δρα ως αντιφλεγμονώδες, αντιπυρετικό και αντιυπερτασικό φάρμακο. Επιπλέον, χρησιμοποιείται για την επούλωση πληγών. Ακόμη, το εκχύλισμα αυτό χρησιμοποιούνταν για τη θεραπεία της ηπατίτιδας και του διαβήτη. Επιπλέον χρησιμοποιείται και ως μια φυσική χρωστική ουσία διαφόρων τροφίμων.

Άρον το στικτό (*Arum maculatum*)

Είναι πολυετές φυτό με βλαστό απλό, ύψους μέχρι 50 εκατοστά. Τα φύλλα είναι μεγάλα, έμμοιχα, με σταχτιές ή μαύρες κηλίδες, λογχοειδή. Τα άνθη είναι σε σπάδικα που η βάση του περιβάλλεται από μεγάλο βράκτιο φύλλο, χρώματος πορφυρού. Αυτοφύεται σε δάση και σε φράκτες. Η άνθηση αρχίζει τον Απρίλιο και διαρκεί μέχρι τον Μάιο. Συλλέγεται το υπέργειο τμήμα όταν βρίσκεται σε άνθιση. Συλλέγεται επίσης και η ρίζα του την άνοιξη ή το φθινόπωρο. Είναι φυτό φαρμακευτικό και δηλητηριώδες. Η ρίζα του θεωρείται αντιρευματική, αντιασθματική, αντικοκίτη, αντιβρογχική, αντιαμμορραγική, αντιγαστρική και αντικαταρροϊκή. Σημειώνεται ότι οι κόκκινες ρώγες του καρπού, τα φύλλα, τα άνθη και η ρίζα (ως χλωρή) είναι δηλητηριώδεις.

Βίνκα η Μείζων

Η Βίνκα που λέγεται και Μυρτιά της Μαδαγασκάρης, εκτός από καλλωπιστικό φυτό, είναι και ένα βότανο που χρησιμοποιείται στη φαρμακευτική για την αιμοστατική και αντισηπτική του δράση.

Καυκαλίθρα-Τορδύλιον το φαρμακευτικό (*Tordylium officinalis*)

Ανήκει στην οικογένεια των Σκιαδανθών (*Umbelliferae*) και άλλες ονομασίες του είναι: Καυκαλίδα, αγριοκουτσουνάδα, μοσχολάχανο. Είναι από τα σημαντικότερα αρωματικά χόρτα της χώρας μας, που φυτρώνει κυρίως σε καλλιεργημένα και μη χωράφια. Τα φύλλα φυτρώνουν στους βλαστούς με αντίθετη διάταξη, είναι απλά και διαιρούνται σε λοβούς. Τα άνθη του βγαίνουν την Άνοιξη και είναι λευκά σε "σκιάδιο" και έχουν πέντε πέταλα. Ο καρπός του μοιάζει με φασόλι, σκεπασμένο με αγκαθάκια που κολλούν στα ρούχα και με δυσκολία ξεκολλούν ένα - ένα. Όταν ξεραθούν αγκυλώνουν και εμποδίζουν το θερισμό. Σε όλα τα μέρη του φυτού και στους καρπούς υπάρχουν ελαιοφόροι αδένες, που εκκρίνουν αρωματικό αιθέριο έλαιο. Τη βρίσκουμε το χειμώνα και την άνοιξη σε χωράφια, λιβάδια και χέρσες περιοχές. Τρώγεται ωμή ή βρασμένη μαζί με άλλα χορταρικά, ως σαλάτα. Ζωογονεί το νευρικό σύστημα και είναι ένα αξιόλογο θεραπευτικό κατά της μελαγχολίας.

Καρυδιά - *Juglans regia*

Η καρυδιά (επιστημονική ονομασία: καρυδέα η βασιλική ή γιουγλάνδη) ανήκει στην τάξη γιουγλανδώδη και στην οικογένεια γιουγλαντίδες με 20 είδη φυλλοβόλων δέντρων. Είναι αυτοφυές, αγγειόσπερμο, μονοχλαμυδικό φυτό. Δεν αντιμετωπίζει πρόβλημα προσαρμογής και καλλιεργείται σε διάφορους τύπους κλιμάτων και περιβάλλοντος. Όμως αποδίδει περισσότερο σε περιοχές με θερμό και υγρό κλίμα. Καλλιεργείται για το νόστιμο καρπό της, το καρύδι και για την εξαιρετικής ποιότητας ξυλεία τη. Τα καρύδια, όταν ωριμάσουν, τινάζονται από το δέντρο με ράβδισμα και μαζεύονται από το έδαφος πριν μαυρίσουν. Στη συνέχεια ξεφλουδίζονται και ξεραίνονται σε ειδικά ξηραντήρια. Το καρύδι έχει σχήμα σφαιρικό και το περικάρπιο του όταν είναι χλωρό είναι παχύ σαρκώδες και πράσινο ενώ όταν ωριμάζει αλλάζει χρώμα σε ανοιχτό μπεζ-καφέ και γίνεται σκληρό, ξυλώδες κέλυφος.

Μηλιά

Το δέντρο είναι φυλλοβόλο και φτάνει τα 5-12 μέτρα ύψος με φύλλα που έχουν ελλειψοειδές σχήμα και μυτερή άκρη. Ανθίζει την άνοιξη με άσπρα άνθη (ελαφρά ροζ στην αρχή), 2.5-3.5 cm σε διάμετρο, με πέντε πέταλα. Τα φρούτα ωριμάζουν το φθινόπωρο, και συνήθως έχουν διάμετρο 5-9 cm (και σπάνια μέχρι και 15 cm).

Λεμονιά

Η λεμονιά μπορεί να μεγαλώσει μέχρι 6 μέτρα σε ύψος (20 πόδια), αλλά συνήθως είναι πιο κοντή. Οι λεμονιές φυτρώνουν σε τροπικά και εύκρατα κλίματα και δεν αντέχουν πολύ χαμηλές θερμοκρασίες. Προτιμούν τη θερμοκρασία μεταξύ 15–30 °C (60–85 °F) και χρειάζονται πολλή ηλιοφάνεια. Αναπτύσσονται καλά σε γόνιμο, ξηρό χώμα. Οι λεμονιές χρειάζονται πολύ νερό, αλλά και να στεγνώνουν μεταξύ των ποτισμάτων.

Ο καρπός και ο χυμός του λεμονιού, παρέχει βιταμίνη C, είναι χωνευτικό, νοστιμίζει τα φαγητά, βοηθάει στην δυσπεψία, χρησιμοποιείται στην ζαχαροπλαστική και το εσάνς στην αρωματοποιία, επίσης το εσάνς μαζί με μέλι σταματούν τον βήχα. Και στην δερματολογία και φαρμακευτική κάνουμε κρέμες λοσιόν, και βοηθάμε το λιπαρό δέρμα, και το δέρμα όταν έχει ακμή.

Πορτοκαλιά

Αγγειόσπερμο, δικότυλο, αειθαλές φυτό η πορτοκαλιά ανήκει στην τάξη ταβερινθώδη και στην οικογένεια ρουτίδες. Η πορτοκαλιά δεν αντέχει σε πολύ χαμηλές θερμοκρασίες, το πολύ μέχρι και 4 βαθμούς υπό το μηδέν για το λόγο αυτό καλλιεργείται σε τροπικές, υποτροπικές και εύκρατες περιοχές με ήπιο χειμώνα. Είναι μικρό δέντρο που φτάνει σε ύψος τα 8 μέτρα και σπάνια τα ξεπερνά. Ο κορμός της είναι λείος και ίσιος, οι ρίζες της πλούσιες, θυσανωτές που δεν φτάνουν όμως σε μεγάλο βάθος. Το δέντρο ευδοκίμει σε μία μεγάλη εδαφική ποικιλία, όμως προτιμά τα αμμοπηλώδη εδάφη. Ο καρπός της πορτοκαλιάς είναι το πορτοκάλι ή εσπερίδιο. Φρούτο με πολλές βιταμίνες και κυρίως βιταμίνη C. Χρησιμοποιείται στην αρωματοποιία, φαρμακευτική, ζαχαροπλαστική, μαγειρική, ανεβάζει την πίεση, αποτελεί τονωτικό, μετά από πολύ ποτό, και ξενύχτι.

Αμπέλι

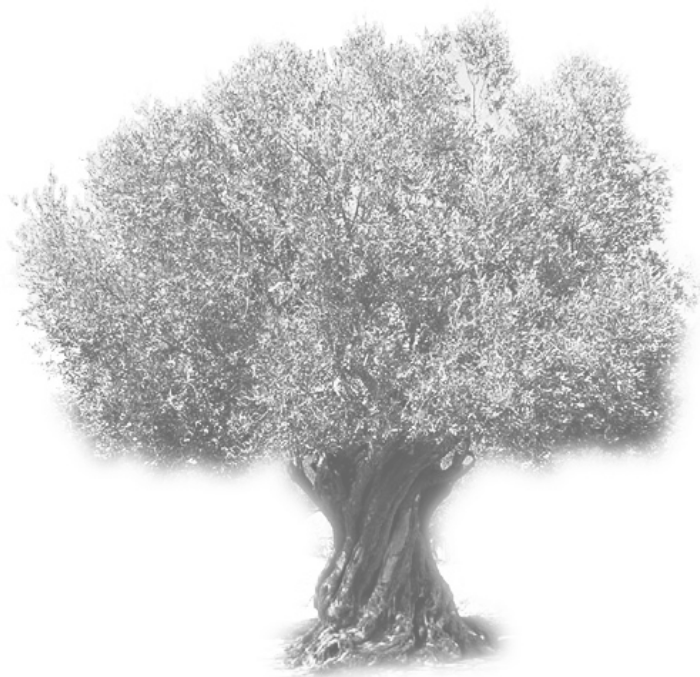
Το αμπέλι, ή κλήμα είναι αγγειόσπερμο φυτό, ανήκει δε στην τάξη των ραμνωδών και στην οικογένεια των αμπελιδών, με πολλές ποικιλίες καλλιεργούνται στις εύκρατες περιοχές της γης. Το αμπέλι καλλιεργείται κυρίως για τον καρπό του, το σταφύλι, ενώ και τα φύλλα του χρησιμοποιούνται στη μαγειρική (ντολμάδες). Τα σταφύλια μπορούν να καταναλωθούν ως έχουν ή να χρησιμοποιηθούν είτε για γλυκίσματα (γλυκό του κουταλιού) είτε για την παρασκευή σταφίδων, κρασιού, άλλων οινοπνευματωδών ποτών όπως το τσίπουρο και τελικά οινοπνεύματος (αιθανόλης).

Ελιά - *Olea Europaea* var. *Sativa*

Η ελιά ή ελαιόδενδρο ή λιόδεντρο (λατ. *Olea*) είναι γένος καρποφόρων δένδρων της οικογένειας των ελαιοειδών (*oleidae*), το οποίο συναντάται πολύ συχνά και στην Ελλάδα. Ο καρπός του ονομάζεται επίσης ελιά και από αυτόν παράγεται το ελαιόλαδο. Η ελιά υπήρξε το σύμβολο της θεάς Αθηνάς.

Ο καρπός της ελιάς είναι πολύ βασικός για την Μεσογειακή διατροφή, τόσο ως εδώδιμος όσο και επειδή από αυτόν παράγεται το ελαιόλαδο. Ευδοκίμει σε πολλές περιοχές του κόσμου, αρκεί η θερμοκρασία να μη κατέρχεται πολύ και για μεγάλα χρονικά διαστήματα κάτω από το μηδέν. Γι' αυτό και ιδιαίτερα κατάλληλες περιοχές για την καλλιέργειά της είναι οι παραθαλάσσιες. Τα δένδρα φυτεύονται σε ευθείες σειρές ή σε ρομβοειδείς διατάξεις. Ανάλογα με την ποικιλία και την ποιότητα του εδάφους η απόσταση μεταξύ των σειρών κυμαίνεται από 7 έως 20 μέτρα. Η περιοχή στην οποία καλλιεργούνται ελαιόδενδρα ονομάζεται ελαιώνας.

Διάγραμμα φυτεύσεων - Τοπογραφικό

Τοπογραφική διασπορά φυτεύσεων

Με βάση τις ιδιότητες και τα στοιχεία, που είναι απαραίτητα για την ανάπτυξη της εκάστοτε κατηγορίας φυτών και σε συνδυασμό με τις υψομετρικές διαμορφώσεις του τοπίου μας, πραγματοποιούνται οι φυτεύσεις. Όπως αναλύθηκε και παραπάνω, επιλέγονται τρεις κύριες κατηγορίες φυτών: τα **βότανα**, τα **φαρμακευτικά φυτά** (δηλαδή φυτά και λουλούδια που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για θεραπευτικούς σκοπούς) και τα **οπωροφόρα δένδρα**, συμπεριλαμβανομένων και των αμπελιών. Η φύτευση της παρέμβασής μας, ξεκινά τοποθετώντας σε χαμηλά ύψη τα οπωροφόρα δένδρα και τα φαρμακευτικά φυτά-λουλούδια, ενώ σε υψηλότερα επίπεδα τοποθετούνται τα βότανα και τα αμπέλια. Σημαντικό μέρος του τοπίου, ανεξάρτητα από το ύψος, επιλέγουμε να καλυφθεί με ελιές, δημιουργώντας ένα είδος κήπου-ελαιώνα. Οι ελιές με αυτόν τον τρόπο, δρουν ως ένα στοιχείο σύνδεσης όλων των ειδών, έχοντας σαφή αναφορά στην τοπική, μεγάλης κλίμακας καλλιέργεια. Έτσι, οι φυτεύσεις, ακολουθούν και εντείνουν την μορφολογία του τοπίου, αφού φυτεύονται σε σειρές, δημιουργώντας συνεχείς ζώνες που «τρέχουν» στον χώρο. Τα φυτά αποτελούν λοιπόν μία επιπλέον επιδερμίδα του τοπίου, η οποία έρχεται να ολοκληρώσει την παρέμβαση και να συνδέσει την κινησιολογική ροή και τα συμβάντα.

Το τοπογραφικό αυτό προβάλλεται εδώ, με την μορφή γεωφυσικού χάρτη, αφήνοντας τα επίπεδα των κινήσεων λευκά, ώστε να διαβάζεται άμεσα η μετάβαση και η σχέση της πόλης με την παρέμβασή μας και ακολούθως η κίνηση του σώματος μέσα στο τοπίο.

Σημειώσεις

Ιούλιος 2009 / **Διπλωματική εργασία**

Typefaces used:

Myriad Pro Regular
Myriad Pro Bold Condensed
Myriad Pro Italic
Helvetica

62 Pages

Printed on velvet paper 170 gr./m²

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΛΙΑΝΟΥ
ΕΡΜΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΑΛΒΑΤΖΗΣ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: **ΖΗΣΗΣ ΚΟΤΙΩΝΗΣ**

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ